

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
IV сесія IX скликання

Р І Ш Е Н Н Я

12.12.2024

Київ

№ 475/10283

**Про схвалення щорічної доповіді
Уповноваженого Київської міської ради з
прав осіб з інвалідністю про стан
додержання та захисту прав і свобод осіб з
інвалідністю в місті Києві у 2023 році**

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту 7 Положення про Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю, затвердженого рішенням Київської міської ради від 23 лютого 2021 року № 43/84 (зі змінами), з метою забезпечення належних умов для реалізації громадянських, соціальних, економічних та культурних прав і законних інтересів осіб з інвалідністю, Київська міська рада:

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити щорічну доповідь Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю про стан додержання та захисту прав і свобод осіб з інвалідністю в місті Києві у 2023 році, що додається.
2. Постійним комісіям Київської міської ради, секретаріату Київської міської ради, структурним підрозділам виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у межах компетенції вжити заходів щодо виконання висновків та рекомендацій, викладених у щорічній доповіді Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю про стан додержання та захисту прав і свобод осіб з інвалідністю в місті Києві у 2023 році, що спрямовані на поліпшення стану забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю в місті Києві.
3. Секретаріату Київської міської ради опублікувати щорічну доповідь Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю про стан додержання та захисту прав і свобод осіб з інвалідністю в місті Києві у 2023 році на офіційному сайті Київської міської ради.
4. Оприлюднити це рішення в установленому порядку.
5. Рішення набирає чинності з дня його оприлюднення.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань охорони здоров'я, сім'ї та соціальної політики.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток
до рішення Київської міської ради
від 18.11.2024 № 475/10283

Уповноважена Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю

**Щорічна доповідь
про стан додержання та захисту прав і свобод
осіб з інвалідністю в місті Києві
у 2023 році**

ЗМІСТ

I. ВСТУП

II. РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВІДПОВІДНО ДО ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

III. ПІДГОТОВКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

IV. НАЛАГОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІ ІЗ СУБ'ЄКТАМИ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

V. ВНЕСЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ОРГАНАМ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОДЕРЖАННЯ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

VI. МОНІТОРИНГ

VI.I. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ПРО СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ»

VI.II. АНАЛІЗ МОНІТОРИНГУ ДОСТУПНОСТІ ОБ'ЄКТІВ ФІЗИЧНОГО ОТОЧЕННЯ В МІСТІ КИЄВІ

VII. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

VIII. ДОДАТКИ

I. ВСТУП

З метою забезпечення належних умов для реалізації громадянських, соціальних, економічних та культурних прав і законних інтересів людей з інвалідністю, недопущення їх дискримінації, визнаючи пріоритетність міжнародних стандартів з інтеграції людей з інвалідністю в життя суспільства, враховуючи вимоги Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Київська міська рада 23 лютого 2021 року прийняла рішення № 43/84 «Про Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю» та затвердила Положення про Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю.

15 червня 2021 року розпорядженням Київського міського голови Петрівську Л. С. було призначено на посаду Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю (далі – Уповноважена).

До основних завдань Уповноваженої віднесено моніторинг додержання прав і законних інтересів осіб з інвалідністю в місті Києві та підготовка в установленому порядку пропозицій щодо забезпечення додержання прав і законних інтересів осіб з інвалідністю; здійснення заходів щодо налагодження взаємодії суб'єктів, які здійснюють свої повноваження з питань забезпечення прав і законних інтересів осіб з інвалідністю; внесення пропозицій щодо підготовки проектів нормативно-правового характеру з питань захисту громадянських, соціальних, економічних, культурних прав і законних інтересів осіб з інвалідністю, створення умов для реалізації ними таких прав та інтересів у місті Києві, недопущення дискримінації та забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю в усіх сферах суспільного життя, підготовка та організація заходів з питань забезпечення прав і законних інтересів осіб з інвалідністю, розгляд звернень осіб з інвалідністю та вжиття в межах своїх повноважень заходів щодо усунення порушень прав і законних інтересів осіб з інвалідністю та причин, що призвели до їх виникнення, участь у здійсненні заходів, пов'язаних із забезпеченням доступності освітніх, медичних, соціальних, реабілітаційних, адміністративних, транспортних та інших послуг для осіб з інвалідністю та інформування громадськості щодо здійснення своїх повноважень.

За даними Державної служби статистики України станом на 01.01.2023 на території міста Києва проживає 159 540 людей з інвалідністю, із них I групи – 12 074 особи, II групи – 70 843 особи, III групи – 63 854 особи, дітей з інвалідністю – 12 769, осіб з інвалідністю внаслідок війни – 9 203.

На сьогодні спостерігається зростання кількості людей, які уперше визнані особами з інвалідністю. Зокрема, у 2022 році уперше визнано особами з інвалідністю – 8 695 людей (з них близько 11% – встановлено I групу, 50 % – II групу, 40 % – III групу), у 2021 році таких людей було 7 464, у 2020 – 7 064.

Виклики, з якими протягом останніх років зіштовхуються громадяни України, складні. Спочатку це була пандемія COVID-19, потім повномасштабне вторгнення Російської Федерації. Це призвело до важких наслідків для всіх українців, але найболючіше вони вдарили по людях з інвалідністю, які опинилися у вкрай складних життєвих обставинах. Спочатку мова йде про соціальну ізоляцію, обмежений доступ до більшості об'єктів і послуг у всіх сферах життєдіяльності суспільства, а згодом – про доступ до інформації, укріптів цивільного захисту, вимушену евакуацію, повернення додому або внутрішнє переміщення в межах держави. Незважаючи ні на що, українцям загалом і киянам зокрема, спільними злагодженими діями місцевої влади та активної громадськості вдається крок за кроком долати всі випробування.

Варто відзначити в цілому позитивну динаміку в системній роботі Київської міської ради та її виконавчого органу (Київської міської державної адміністрації) у сфері забезпечення і захисту прав та інтересів людей з інвалідністю. Незважаючи на воєнний стан, усвідомлюючи важливість створення безбар'єрного простору для людей з інвалідністю, а також неминуче збільшення кількості людей з інвалідністю внаслідок воєнних дій, столиця розширює види допомоги та послуг для людей з інвалідністю.

Водночас питання необхідності дотримання або відновлення прав людей з інвалідністю органами влади, підприємствами, установами та організаціями залишається все ще дуже актуальним, про що свідчать численні звернення, які отримує Уповноважена.

II. РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВІДПОВІДНО ДО ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

Протягом звітнього періоду до Уповноваженої надійшло 1 446 звернень (письмових та усних), у яких повідомлялося про порушення прав людей з інвалідністю у медичній, соціальній, освітній, житлово-комунальній та інших сферах життєдіяльності суспільства.

У сфері охорони здоров'я актуальним залишається питання забезпечення людей з інвалідністю медичними виробами. Особливої уваги потребують мешканці Києва, які мають порушення функції тазових органів та які у звітному періоді не отримували достатньої кількості необхідних їм медичних виробів.

До Уповноваженої надійшло звернення від Громадської організації «Центр реабілітації інвалідів-спинальників Відродження АРС» та численні скарги киян з інвалідністю з порушенням функції тазових органів щодо невиконання заходів, передбачених міською цільовою програмою «Здоров'я киян» на 2020–2023 роки, стосовно забезпечення медичними виробами хворих з порушенням функції тазових органів.

З метою вирішення порушеного питання Уповноважена звернулася до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради

(Київської міської державної адміністрації), а також до постійної комісії Київської міської ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики щодо необхідності вжиття відповідних заходів для забезпечення хворих з порушенням функції тазових органів медичними виробами.

Крім цього, Уповноваженою було зібрано через районні клініко-діагностичні центри інформацію щодо потреби в медичних výroбах для людей з інвалідністю з порушеннями функцій тазових органів і підготовлено звернення до благодійних організацій з проханням надати благодійну допомогу у вигляді закупівлі таких засобів.

За результатами розгляду звернення Уповноваженої:

благодійниками було закуплено медичні вироби для людей з інвалідністю з порушеннями функцій тазових органів, які передбачалися заходами міської цільової програми «Здоров'я киян» на 2020–2023 роки, але не були закуплені Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) протягом двох років, і забезпечено ними людей з інвалідністю через районні клініко-діагностичні центри;

постійна комісія Київради з питань охорони здоров'я та соціальної політики розглянула на своєму засіданні питання щодо забезпечення безоплатними медичними виробами хворих з порушенням функції тазових органів;

Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що не має можливості централізовано забезпечити хворих з порушеннями функцій тазових органів медичними виробами, оскільки кожен хворий потребує індивідуального підходу під час забезпечення такими виробами на підставі індивідуальної програми реабілітації. Тому Департамент звернувся до першого заступника голови Київської міської державної адміністрації з пропозицією зобов'язати голів районних в місті Києві державних адміністрацій взяти під особистий контроль та вирішити питання безоплатного забезпечення протягом 2023 року хворих, що перебувають на обліку в районних клініко-діагностичних центрах (коштом НЗСУ, благодійної допомоги та інших, не заборонених законодавством України джерел) медичними засобами на підставі індивідуальної програми реабілітації.

За реагування Уповноваженої кияни – люди з інвалідністю з порушеннями функції тазових органів були забезпечені медичними виробами за рахунок позабюджетних (благодійних) коштів.

На сьогодні кияни з інвалідністю з порушеннями функції тазових органів забезпечуються медичними виробами в районних клініко-діагностичних центрах столиці.

Проаналізувавши інші звернення, які надходили протягом звітнього періоду на адресу Уповноваженої, варто виокремити ті, що стосуються порушень порядку надання пільг водіям з інвалідністю на безоплатне паркування транспортних засобів. Проблема порушень вимог паркування на місцях, спеціально відведених для людей з інвалідністю, – не нова, але в умовах війни

вона ще більше поглибилася, адже з фронту повертаються військові з різними функціональними порушеннями внаслідок війни, зокрема, ті, хто втратили кінцівки.

До Уповноваженої звернулися Громадська спілка «Координаційна рада організації осіб з інвалідністю м. Києва», Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація ветеранів Афганістану та антитерористичної операції», а також окремі кияни з інвалідністю щодо порушення прав водіїв, які мають інвалідність, на паркування у зв'язку з протиправним паркуванням транспортних засобів сторонніми водіями на вільних місцях, призначених для безоплатного паркування транспорту, яким керують водії з інвалідністю або водії, що перевозять людей з інвалідністю.

Зважаючи на системність зазначеної проблеми, Уповноваженою було ініційовано низку нарад із представниками Головного управління Національної поліції міста Києва, КП «Київтранспортсервіс», КП «Київпастрас», Управління (інспекції) з паркування та Громадської спілки «Координаційна рада організацій осіб з інвалідністю м. Києва», за результатами яких напрацьовано проект рішення Київської міської ради про звернення депутатів Київради до Верховної Ради України щодо необхідності розгляду і прийняття законопроектів, норми яких спрямовані на посилення контролю за безпекою дорожнього руху, підвищення захисту прав осіб з інвалідністю на паркування транспортних засобів на спеціально визначених для цього місцях, а також розширення повноважень інспекторів з паркування для захисту інтересів осіб з інвалідністю.

За ініціативи Уповноваженої Київська міська рада 18.05.2023 прийняла рішення № 6323/6364 «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття Верховною Радою України законопроектів про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо безпеки дорожнього руху)».

Станом на сьогодні порушене питання може бути вирішене шляхом надання повноважень інспекторам з паркування розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною шостою статті 122 та частиною шостою статті 152-1 КУпАП України, для чого необхідно Верховній Раді України внести зміни до відповідних законодавчих актів.

Також надходили звернення, які стосувалися питань безоплатного зберігання транспортних засобів на автостоянках.

До Уповноваженої звернувся киянин з інвалідністю щодо порушення його прав у частині невиконання рішення Київської міської рада від 14.07.2022 № 4895/4936, «Про видачу направлення для безоплатного зберігання транспортного засобу».

У межах розгляду звернення Уповноважена звернулася до Київської міської військової адміністрації та заступника міського голови – секретаря Київської міської ради щодо необхідності вжиття заходів для реалізації особами

з інвалідністю в місті Києві права на безоплатне зберігання транспортних засобів на автостоянках, передбаченого частиною шостою статті 30 Закону України, «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», а саме:

визначення виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) порядку компенсаційних виплат власникам автостоянок вартості послуг із зберігання транспортних засобів водіїв та організацій, що надані безкоштовно, а також їх звітування, на виконання пункту 7 Порядку надання пільг водіям з інвалідністю, водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, у тому числі транспортними засобами, що належать громадським організаціям осіб з інвалідністю, підприємствам, установам, організаціям, які провадять діяльність у сфері соціального захисту населення, на безоплатне паркування і зберігання транспортних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 585.

Зазначеним нормативним документом має бути визначено уповноважений орган видачі направлень для безоплатного зберігання транспортного засобу та врегульовані питання визначення потреби в кількості місць для безоплатного зберігання транспортних засобів на всіх автостоянках незалежно від форми власності, граничного розміру компенсаційних виплат власникам автостоянок та визначення власників автостоянок, які будуть надавати послуги із безоплатного зберігання транспортних засобів.

За результатами розгляду звернення Уповноваженої Департамент соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що департаментом розроблено та направлено на погодження проєкт Порядку компенсаційних виплат власникам автостоянок вартості послуг зі зберігання транспортних засобів водіїв та організацій, що надані безкоштовно (далі – Проєкт). Проте зазначений Проєкт повернутий без погодження Департаментом транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаментом фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Департаментом економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

На сьогодні Порядок компенсаційних виплат власникам автостоянок вартості послуг зі зберігання транспортних засобів водіїв та організацій, що надані безкоштовно в місті Києві, виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) не затверджено.

Питання безоплатного зберігання на автостоянках, на яких надаються послуги щодо зберігання транспортних засобів людей з інвалідністю не врегульоване та потребує вирішення.

Наступним важливим питанням у системі засобів захисту прав громадян є можливість реалізації ними права на звернення. У статті 40 Конституції України зазначено: «Усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що

зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк». Проте Уповноваженою було зафіксовано проблему неможливості подати звернення людьми з інвалідністю з порушеннями слуху. Зокрема,

до Уповноваженої неодноразово надходили звернення киян з інвалідністю зі слуху щодо неможливості реалізувати їх право на звернення через комунальну бюджетну установу «Контактний центр міста Києва» (1551).

У межах розгляду питання Уповноважена звернулася до комунальної бюджетної установи «Контактний центр міста Києва» (1551) щодо необхідності усунення порушення права людини на звернення та необхідності вжити заходи, що забезпечать можливість подання звернення людини з інвалідністю з порушеннями слуху до Контактного центру міста Києва (1551).

За реагування Уповноваженої комунальна бюджетна установа «Контактний центр міста Києва» (1551) забезпечила можливість для людей з інвалідністю з порушеннями слуху подання їхніх звернень засобами телефонного зв'язку шляхом надсилання відеоповідомлень жестовою мовою.

Окремої уваги заслуговує питання забезпечення доступності для людей з інвалідністю медичних послуг. Відповідно до статті 25 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю держави-учасниці Конвенції визнають, що особи з інвалідністю мають право на найбільш досяжний рівень здоров'я без дискримінації за ознакою інвалідності та вживають усіх належних заходів для забезпечення доступу осіб з інвалідністю до послуг у сфері охорони здоров'я. Водночас, протягом звітного періоду до Уповноваженої надходили звернення, що свідчили про наявність труднощів та наявні бар'єри в доступі киян з інвалідністю до медичних послуг. Наприклад,

до Уповноваженої звернулася Громадська організація «Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху «Українське товариство глухих» щодо порушення прав людей з інвалідністю на якісне забезпечення медичною допомогою у закладах охорони здоров'я міста Києва у зв'язку з відсутністю в зазначених закладах персоналу, який може спілкуватися з пацієнтами жестовою мовою.

У межах розгляду звернення Уповноважена звернулася до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо необхідності напрацювання спільно з громадськими організаціями людей з інвалідністю заходів для забезпечення доступності до надання медичної допомоги людям з порушеннями слуху в комунальних закладах охорони здоров'я міста Києва.

Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було видано наказ від 25.06.2021 № 747 «Про організаційні заходи щодо забезпечення доступності

до надання медичної допомоги особам з порушеннями слуху» (далі – Наказ), яким було впроваджено в усіх комунальних медичних закладах міста Києва надання для людей з інвалідністю з порушеннями слуху послуг спілкування з медичним працівником за допомогою перекладача жестової мови через систему відеозв'язку «Сервіс УТОГ», зокрема:

прийом звернень від жестомовних людей з порушеннями слуху з питань надання медичної допомоги здійснюється через кнопку зв'язку з перекладачем жестової мови на сайті Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та передається оперативному черговому Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій територіального вузла Департаменту охорони здоров'я, який здійснює подальшу координацію розгляду прийнятого звернення, відповідно до Наказу та надання відповідної зворотної реакції через перекладача жестової мови, який прийняв конкретне звернення;

забезпечення в усіх медичних закладах міста Києва механізму взаємодії медичних працівників з перекладачем жестової мови для спілкування з людьми з порушеннями слуху через систему відеозв'язку «Сервіс УТОГ» за спеціальним посиланням з QR-кодом, який сканується з технічного засобу (смартфон або планшет) пацієнта, а в разі, якщо пацієнт не має такої можливості – з технічного засобу лікаря або медичного працівника та, шляхом вибору наявних позицій через Viber або WhatsApp, встановлюється відозв'язок з перекладачем жестової мови, який забезпечує комунікацію з особою з порушенням слуху.

Робота перекладачів жестової мови в системі «Сервіс УТОГ» цілодобово забезпечується ресурсами ВГОІ «Українського товариства глухих» шляхом чергування професійних перекладачів жестової мови – штатних працівників регіональних організацій УТОГ.

ВГОІ «Українське товариство глухих» у співпраці з Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) забезпечує надання інформаційних плакатів з інформацією для зв'язку з перекладачем жестової мови та здійснює належний інформаційний супровід, у тому числі проведення навчання та інструктажів щодо використання відеозв'язку з перекладачем жестової мови медичних працівників.

За реагування Уповноваженої на сьогодні в усіх комунальних закладах охорони здоров'я міста Києва забезпечено безперешкодний доступ до надання медичної допомоги людям із порушеннями слуху через систему відеозв'язку «Сервіс УТОГ» з перекладачем жестової мови.

Також фіксувалися проблеми недоступності медичних послуг для людей з інвалідністю з порушеннями зору.

До Уповноваженої звернулася Київська міська організація Всеукраїнської організації інвалідів «Українське товариство сліпих» щодо відсутності умов для реалізації прав і законних інтересів людей з інвалідністю з порушеннями зору при

відвідуванні закладів охорони здоров'я, зокрема, відсутності у закладах послуги фізичного супроводу людей з порушеннями зору.

У межах розгляду звернення Уповноважена звернулась до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з пропозицією вжити заходів щодо забезпечення послуги фізичного супроводу в закладах охорони здоров'я столиці для людей з порушеннями зору, які самостійно (за допомогою білої тростини) дісталися до закладу охорони здоров'я. Зокрема, запропоновано передбачити супровід пацієнта з першого поверху до кабінету лікаря (лікарів) і до виходу з медичного закладу, а також провести семінар для медичних працівників на тему комунікації та супроводу людей з порушеннями зору в медичних закладах.

З метою запровадження послуг супроводу людей з порушеннями зору в закладах охорони здоров'я Уповноваженою було проведено навчання для фахівців закладів охорони здоров'я на тему: «Супровід осіб з порушеннями зору в закладах охорони здоров'я».

За результатами проведених заходів Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було забезпечено надання послуги супроводу людей з порушеннями зору в закладах охорони здоров'я. У послугу включено зустріч від першого поверху і супровід до виходу із закладу охорони здоров'я, супровід до кабінету лікаря (лікарів).

Отже, на сьогодні в закладах охорони здоров'я комунальної форми власності міста Києва введено послугу фізичного супроводу для людей з порушеннями зору, які самостійно (за допомогою білої тростини) дісталися до закладу охорони здоров'я, в яку включено супровід з першого поверху до кабінету лікаря (лікарів) і до виходу з медичного закладу.

Крім того, зафіксовано звернення щодо дискримінації під час реалізації права на санаторно-курортне лікування дітей з інвалідністю.

До Уповноваженої надійшло звернення киянки – мами дитини з інвалідністю зі скаргою на дискримінаційні норми у наказі Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 17.08.2021 № 1113, якими було передбачено, що санаторно-курортним лікуванням у м. Києві можуть скористатися тільки ті діти з інвалідністю, які мають супроводжуючих законних представників (батьків або опікунів) віком до 55 років та з наявною дворазовою вакцинацією від COVID-19.

У межах розгляду звернення Уповноваженою було підготовлено лист до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо приведення положень наказу Департаменту охорони здоров'я від 17.08.2021 № 1113 «Про внесення змін до наказу Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської

ради (Київської міської державної адміністрації) від 22 липня 2020 року № 763» у відповідність до законодавства, що дозволить реалізувати дітьми з інвалідністю права на санаторно-курортне лікування незалежно від віку їхніх батьків (опікунів) та наявності дворазової вакцинації.

За результатами розгляду звернення Уповноваженої Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що наказом від 29.09.2021 № 1296 визнано таким, що втратив чинність наказ від 17.08.2021 № 1113, оскільки в ньому містилися дискримінаційні положення.

Моніторинг надходження звернень до Уповноваженої свідчить про те, що переважна більшість людей з інвалідністю належать до малозабезпечених верств населення та перебувають у скрутному матеріальному становищі. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності, зростання безробіття, збільшення цін на продукти харчування та медикаменти відбувається зниження соціальних стандартів життя, тому люди з інвалідністю потребують фінансової підтримки. За таких умов важливим напрямом діяльності міської влади у сфері соціального захисту громадян є забезпечення додаткових заходів щодо соціальної підтримки киян, зокрема надання фінансової допомоги за рахунок коштів місцевого бюджету. Так, до Уповноваженої надходили звернення щодо необхідності отримання фінансової допомоги особами з інвалідністю III групи.

Звернувся голова правління Підприємства об'єднання громадян, «Київського учбово-виробничого підприємства № 4 українського товариства сліпих» (далі – ПОГ «Київське УВП № 4 УТОС») щодо необхідності внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 31.01.2023 № 65, «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям-сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2023 році» (далі – Розпорядження № 65). Заявник зауважив, що діяльність міської влади має бути спрямована на підтримку всіх категорій людей з інвалідністю незалежно від встановленої групи.

З метою підтримки соціально незахищених верств населення міста Києва Розпорядженням № 65 було запроваджено надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям-сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю за рахунок коштів, передбачених у бюджеті міста Києва на 2023 рік.

У межах розгляду звернення Уповноважена підтримала позицію заявника та звернулася до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з ініціативою внести зміни до Розпорядження № 65 у частині надання щомісячної допомоги особам з інвалідністю II групи, одержувачам пенсійних виплат, що не перевищують трьох або двох прожиткових мінімумів, а також запропонувала опрацювати питання щодо запровадження надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги особам з інвалідністю III групи.

Департаментом соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було поінформовано, що питання надання щомісячної допомоги особам з інвалідністю II групи, одержувачам пенсійних виплат, та особам з інвалідністю III групи у 2023 році може бути розглянуте за умови внесення відповідних змін до міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2022–2024 роки» та додаткового фінансування.

На жаль, на сьогодні питання залишається не вирішеним.

Важливим питанням забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю є вирішення питань створення безбар'єрного простору у столиці, у тому числі, встановлення пристроїв звукового дублювання сигналу світлофорних об'єктів.

До Уповноваженої неодноразово надходили звернення від громадських організацій осіб з інвалідністю, а також людей з інвалідністю з порушеннями зору щодо необхідності забезпечення безпеки дорожнього руху для людей з порушеннями зору під час руху на регульованих наземних переходах шляхом встановлення пристроїв звукового дублювання сигналу світлофорних об'єктів, а також зміни розкладу роботи світлофорних об'єктів, що вже облаштовані спеціальними звуковими сигналами, шляхом продовження часу звукового оповіщення до 22:00 год.

У межах розгляду звернень Уповноважена звернулася до КП «Центр організації дорожнього руху» із проханням встановити пристрій звукового дублювання сигналу світлофорного об'єкта на проспекті Правди поруч зі Спеціальною загальноосвітньою школою-інтернатом № 5 ім. Я. П. Батюка, де навчаються діти з порушеннями зору (Подільський р-н м. Києва).

Також було підготовлено звернення до громадських організацій людей з інвалідністю з порушеннями зору з проханням визначити перелік адрес світлофорних об'єктів регульованих наземних пішохідних переходів, що першочергово потребують встановлення звукової системи оповіщення.

Крім цього, Уповноваженою було надіслано до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) узагальнений перелік світлофорних об'єктів регульованих наземних пішохідних переходів, що першочергово потребують встановлення звукової системи оповіщення (за 24-ма адресами), а також критерії щодо орієнтування та безпеки пішоходів при користуванні пристроями звукового дублювання сигналів пішохідних світлофорів.

До Міністерства інфраструктури України було надіслано лист щодо необхідності вжиття заходів з розроблення та введення в дію національного стандарту зі встановлення загальних технічних вимог та правил застосування систем оповіщення для забезпечення безпеки дорожнього руху людей з інвалідністю із порушеннями зору та слуху на регульованих наземних пішохідних переходах.

За реагування Уповноваженої КП «Центр організації дорожнього руху» у місячний строк було встановлено пристрій звукового дублювання сигналу світлофорного об'єкта за адресою: проспект Правди, 66, який розташований поруч зі Спеціальною загальноосвітньою школою-інтернатом № 5 ім. Я. П. Батюка.

Департаментом транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було поінформовано про те, що упродовж 2023 року на 68 світлофорних об'єктах Києва встановлено 153 пристрої звукового оповіщення для безпечного переходу проїзних частин особами з інвалідністю з порушеннями зору.

Все ще гострою для столиці залишається проблема архітектурної доступності будівель та споруд для людей з інвалідністю. Покращення умов життя людей, які мають інвалідність, тісно пов'язане зі створенням умов, що дозволяють комфортно проживати та пересуватися будівлями зі сходами, високими підйомами тощо. Відповідно до державних будівельних норм кожний будинок має бути забезпечений фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування будівлею, прилеглою територією, отриманням послуг. Однак, як свідчать численні звернення, вирішення цих питань все ще перебуває на початковому етапі та потребує першочергової уваги органів влади на місцях.

До Уповноваженої систематично надходили численні звернення від киян з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, щодо необхідності забезпечення архітектурної доступності під'їздів багатоквартирних будинків, а саме встановлення пандусів.

У межах розгляду звернень Уповноваженою було встановлено, що з 2022 року в Києві відсутня комплексна програма із забезпечення прав та рівного доступу до інфраструктури та об'єктів міста, а отже і відсутнє фінансування з міського бюджету заходів щодо обладнання (дообладнання) житлових будівель пандусами та утримання їх у належному стані. Водночас житлові будівлі у столиці, збудовані та прийняті в експлуатацію до травня 2007 року, здебільшого не відповідають вимогам доступності, і станом на сьогодні існує велика потреба в облаштуванні пандусами об'єктів житлової інфраструктури.

Комунальні підприємства – керуючі компанії з обслуговування житлового фонду районів у місті Києві, як обслуговуючі організації житлових будинків, надають свої послуги в межах вартості надання комунальних послуг. Складовими вартості послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій не передбачено витрат на капітальні ремонти житлового фонду, зокрема облаштування житлових будівель розумним пристосуванням для потреб людей з інвалідністю.

При цьому Комплексною цільовою програмою підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради

від 27.05.2021 № 1241/1282 заходи з обладнання житлових будинків пандусами також не були передбачені.

Для вирішення питання забезпечення архітектурної доступності будівель для людей з інвалідністю Уповноважена звернулася до заступника Голови Київської міської державної адміністрації щодо нагальної необхідності та доцільності внесення змін до Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки та передбачення реалізації заходів зі встановлення пандусів у багатоквартирних житлових будинках.

За реагування Уповноваженої рішенням Київської міської ради від 07.12.2023 № 7515/7556 «Про внесення змін до деяких рішень Київської міської ради» було затверджено зміни до Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки та доповнено програму новим заходом «Облаштування житлових будинків пандусами для маломобільних груп населення», виконавцями заходів визначено районні в місті Києві державні адміністрації, джерело фінансування – бюджет міста Києва, обсяги фінансування: усього 751 345,59 тис. грн (у 2024 році – 375 672,79 тис. грн на 3 313 пандусів у 1 236 житлових будинках; у 2025 році – 375 672,80 тис. грн на 3 313 пандусів у 1 235 житлових будинках).

Протягом звітнього періоду фіксувалися й інші звернення щодо створення безперешкодного простору у столиці. Багато з них стосувалися створення безперешкодних шляхів руху.

До Уповноваженої звернулися кияни з інвалідністю щодо необхідності пониження бордюрного каменю на пішохідних доріжках прибудинкової території житлових будинків за адресами: вул. Ірпінська, 62, вул. Академіка Єфремова, 7 та 7-А у Святошинському районі м. Києва.

Для вирішення цих питань Уповноважена звернулася до Голови Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації щодо вжиття негайних заходів реагування на факти порушень вимог безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури та рекомендувала вжити заходів щодо пониження бордюрного каменю та забезпечення доступності прибудинкової території та проїзду біля житлових будинків на вул. Ірпінській, 62 та вул. Академіка Єфремова, 7 та 7-А у Святошинському районі м. Києва відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

За реагування Уповноваженої Святошинською районною в місті Києві державною адміністрацією повідомлено, що підрядна організація здійснила пониження бордюрного каменю за вказаними адресами.

До Уповноваженої надійшло звернення киянина з інвалідністю з проханням пониження бордюрного каменю на пішохідних доріжках прибудинкової території житлового будинку на вул. Чорнобильській, 9-А у Святошинському районі м. Києва.

У межах розгляду звернення Уповноважена звернулася до Голови Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації щодо вжиття негайних заходів реагування на факти порушень вимог безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури та рекомендувала вжити заходів щодо пониження бордюрного каменю на пішохідних доріжках прибудинкової території житлового будинку на вул. Чорнобильській, 9-А у Святошинському районі м. Києва відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

За інформацією, наданою Святошинською районною в місті Києві державною адміністрацією, балансоутримувачем вищезазначеного будинку є ЖБК «Машинобудівник», який у своїй діяльності керується Законом України «Про кооперацію». У зв'язку з цим та враховуючи, що пішохідні доріжки прибудинкової території житлового будинку на вул. Чорнобильській, 9-А є спільною власністю членів ЖБК, Уповноваженою було скеровано лист до зазначеного кооперативу щодо вжиття, відповідного до чинного законодавства, заходів реагування з метою забезпечення безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення за вказаною адресою. Проте, ЖБК «Машинобудівник» не було вжито заходів реагування.

Тому Уповноваженою було надіслано лист до Київської міської військової адміністрації з проханням вжити заходів реагування щодо приведення у відповідність до вимог чинного законодавства, зокрема ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», цього об'єкта.

За реагування Уповноваженої Київська міська військова адміністрація повідомила, що згідно з інформацією КП «Житлоінвестбуд-УКБ», підрядна організація при проведенні капітального ремонту за вказаною адресою виконала роботи з благоустрою території з пониженням бортових каменів, зокрема, облаштовано пандус при вході з будинку для доступу на майданчик для паркування автомобілів, у тому числі для під'їзду транспорту екстрених служб, та понижено бордюрний камінь для доступу на майданчик для відпочинку.

Також Уповноваженій стало відомо із соціальних мереж про проблеми пересування пішохідними доріжками у столиці за іншими адресами.

В одній із соціальних мереж повідомлялося про те, що у Києві під час пересування вулицею Ю. Шумського, на якій напередодні було проведено капітальний ремонт, людина з інвалідністю на кріслі колісному перекинулася при подоланні бордюру в місцях стику тротуару з пішохідним переходом і зазнала травм.

У межах реагування на повідомлення Уповноваженою із залученням представників міського комітету доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури та консультантів з питань доступного середовища громадської спілки, «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України» було проведено огляд результатів виконаних робіт з капітального ремонту вулиці Ю. Шумського та за результатами встановлено необхідність проведення додаткових заходів для забезпечення доступності об'єкта вулично-пішохідної мережі для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

У зв'язку з цим були направлені звернення до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо необхідності:

усунення всіх виявлених недоліків і вжиття відповідних заходів для забезпечення доступності об'єкта вулично-пішохідної мережі для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

забезпечення постійного контролю за складанням проектно-кошторисної документації з ремонту об'єктів дорожньої та/або інженерно-транспортної інфраструктури з урахуванням чинних державних будівельних норм щодо доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

здійснення контролю на всіх етапах робіт за дотриманням підрядними організаціями державних будівельних норм щодо доступності та, перед прийняттям об'єктів дорожньої та/або інженерно-транспортної інфраструктури та інших об'єктів в експлуатацію, проведення оцінки щодо забезпечення їх доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Також були надані для подальшого врахування в роботі конкретні рекомендації щодо облаштування об'єктів вулично-дорожньої мережі елементами доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що ґрунтуються на ДБН 2.2.40:2018, «Інклюзивність будівель і споруд», ДБН 2.3.5:2018, «Вулиці та дороги населених пунктів», ГБН В.2.3-37641918-555:2016, «Автомобільні дороги транспортні розв'язки в одному рівні проектування», ДСТУ Б ІБО 21542:2013, «Будинки і споруди доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища», ДСТУ ISO 23599:2017, «Вироби для надання допомоги сліпим і людям зі слабким зором. Тактильні індикатори пішохідної зони (ISO 23599:2012, IDT)».

За результатами реагування Уповноваженої при капітальному ремонті вулиці Ю. Шумського було забезпечено доступність об'єкта вулично-пішохідної мережі для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Крім того, людині з інвалідністю, яка зазнала травм під час пересування на кріслі колісному на зазначеній вулиці, було надано допомогу в безкоштовному забезпеченні протиперекидним пристроєм на крісло колісне.

Проблема розміщення рекламних засобів із порушенням технічних характеристик засобів та/або місця їх встановлення відповідно до виданого дозволу триває вже не один рік.

До Уповноваженої звернувся киянин зі скаргою на розміщення рекламних засобів на перетині бульв. Тараса Шевченка та вул. Симона Петлюри, які створюють небезпеку для людей з інвалідністю, що мають порушення зору, під час переміщення.

У межах розгляду звернення Уповноважена звернулася до Управління з питань реклами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо необхідності обстеження місць розміщення зовнішньої реклами на бульв. Тараса Шевченка та вул. Симона Петлюри щодо дотримання встановлених вимог її розміщення та усунення виявлених порушень, що створюють небезпеку переміщенню людей з інвалідністю з порушеннями зору.

За результатами звернення Управлінням з питань реклами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було встановлено, що рекламні засоби розміщені з порушенням Порядку розміщення зовнішньої реклами у місті Києві, затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.02.2019 № 207, а саме невідповідність технічних характеристик рекламного засобу та/або місця його встановлення виданому дозволу.

За реагування Уповноваженої власника рекламних засобів зобов'язано усунути зазначені порушення.

Наступним проблемним питанням, яке потребує вирішення, є забезпечення доступності для людей з інвалідністю до фінансових (банківських) послуг. Державою декларується рівність усіх громадян у доступі до послуг. Проте практика свідчить, що люди з інвалідністю зіштовхуються з численними бар'єрами під час отримання фінансових послуг. Це архітектурна недоступність приміщень банків, інформаційно-технологічна недосконалість системи надання послуг, а також байдуже ставлення працівників банків до клієнтів, які через інвалідність потребують більше уваги та допомоги від працівників банківської сфери, але не отримують цього. Про порушення своїх прав неодноразово повідомляли люди з інвалідністю.

До Уповноваженої звернувся киянин, який має статус людини з інвалідністю внаслідок війни, зі скаргою на працівників відділення «Ошадбанку», розташованого у м. Києві на проспекті Голосіївському. Він повідомив про неетичну поведінку касира, яка у порушення законодавчих вимог відмовилася обслуговувати людину з інвалідністю позачергово під час сплати рахунків за житлово-комунальні послуги, вела себе неприязно, також через особисту неприязнь необґрунтовано відмовила у наданні банківських послуг щодо обміну 11 доларів.

Заявник у зверненні просив встановити у банківських відділеннях у межах доступності громадян інформаційні покажчики щодо обслуговування людей з

інвалідністю позачергово, провести відповідну роботу щодо культури спілкування працівників банківської сфери з людьми з інвалідністю без ознак дискримінації.

Також Уповноваженою фіксувалися скарги від людей з інвалідністю в соціальних мережах щодо недоступності банківських послуг АТ КБ «Приватбанк».

Кияни з інвалідністю в соціальних мережах скаржилися на зміну інтерфейсу вебсайту Приват-24, що значно погіршило або взагалі унеможливило використання сервісів банку людьми з інвалідністю з порушеннями зору, які отримують соціальні виплати через АТ КБ «Приватбанк».

У межах розгляду порушеного питання Уповноважена звернулася до ПАТ «Ощадбанк» щодо необхідності дотримання вимог законодавства та етичного спілкування під час обслуговування клієнтів з інвалідністю, було рекомендовано встановити інформаційні таблички щодо позачергового обслуговування людей з інвалідністю. Також звернення було надіслано до АТ КБ «Приватбанк» щодо необхідності удосконалення інтерфейсу вебсторінки Приват-24 з метою забезпечення його доступності для людей з інвалідністю, які мають порушення зору.

Окремий лист надіслано до Національного банку України та окреслено проблемні питання у сфері забезпечення доступності фінансових послуг для людей з інвалідністю, які потребують вирішення.

За реагування Уповноваженої Національним банком України розроблено проєкт Методичних рекомендацій з правил інклюзивного надання фінансових послуг в установах України (далі – Проєкт рекомендацій), які містять вказівки щодо фізичної доступності банківських приміщень (включно з прилеглою до них територією), систем дистанційного обслуговування, технічних вимог до сайтів та застосунків, а також уважного ставлення до клієнтів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не містить ознак дискримінації або зневажливої лексики. Проєкт рекомендацій надіслано Уповноваженій для розгляду та надання пропозицій.

Однією з причин звернень до Уповноваженої були також повідомлення про порушення права людей з інвалідністю на доступ до інформації. Конвенцією про права осіб з інвалідністю передбачено, що особи з інвалідністю повинні своєчасно забезпечуватися інформацією в доступному форматі та з використанням технологій, що враховують різні форми інвалідності.

Проте до Уповноваженої надходила велика кількість скарг людей з інвалідністю різних нозологій щодо недоступності для них інтерактивної мапи з адресами укриттів на випадок надзвичайних ситуацій для населення міста Києва, яка розміщена на офіційному вебсайті Київської міської державної адміністрації, а також недоступність інформації про укриття для населення міста Києва від надзвичайних ситуацій техногенного, природного чи воєнного характеру і посилання на фонд захисних споруд цивільного захисту.

У межах розгляду звернень Уповноважена звернулася до Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо приведення в найкоротший строк інформації про захисні споруди цивільного захисту у відповідність до вимог доступності.

Для додаткового інформування про доступність об'єктів укриття, Уповноважена запропонувала на інтерактивній мапі укриттів передбачити випадającym списком усі категорії укриттів із зазначенням адрес їх розміщення та стану доступності.

Також Уповноважена звернулася до районних в місті Києві державних адміністрацій із проханням розмістити на їхніх офіційних сайтах адресний перелік укриттів та пунктів обігріву відповідного району в доступному для людей із порушеннями зору форматі.

Водночас для департаментів інформаційно-комунікаційних технологій, суспільних комунікацій, Центру надання адміністративних послуг виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Управління інформаційного забезпечення та доступу до публічної інформації апарату, КП «Головний інформаційно-обчислювальний центр» та секретаріату Київської міської ради Уповноваженою було організовано вебінар на тему: «Безбар'єрність цифрових міських послуг», на якому, у тому числі, були обговорені питання щодо вжиття необхідних заходів для забезпечення онлайн-доступності цифрових міських публічних сервісів.

Станом на сьогодні за результатами розгляду звернення Уповноваженої на офіційному порталі Києва, офіційних сайтах районних в місті Києві державних адміністрацій опубліковано переліки укриттів та пунктів обігріву в доступному для людей із порушеннями зору форматі (таблиці). Такий формат дозволяє людям із повною втратою зору за допомогою спеціальних програм знайти, де розміщена найближча до них захисна споруда. Також на інтерактивній мапі укриттів у випадającym вікні зазначається детальна інформація про укриття і його доступність.

Про недоступність інформації свідчать також інші звернення.

До Уповноваженої звернулася Громадська організація «Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху «Українське товариство глухих» щодо порушення прав людей з інвалідністю з порушеннями слуху на отримання своєчасної інформації про оголошення повітряної тривоги.

У межах розгляду звернення Уповноважена надіслала лист до Міністерства соціальної політики України з пропозицією внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321 «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, їх переліку» у частині запровадження виплати

особам з інвалідністю з порушеннями слуху компенсації за придбання смарт-годинника або фітнес-браслета з функцією вібросигналу.

Також було надіслано звернення до благодійної організації «Благодійний фонд «ХЕЛП УКРАЇНА» з проханням надати допомогу в рамках благодійної програми «Надання послуг з невідкладної допомоги та захисту населенню, що постраждало в результаті конфлікту в Україні» у вигляді забезпечення людей з інвалідністю з порушеннями слуху в місті Києві «розумними» годинниками (смарт-годинниками), що дозволить людям вчасно реагувати на оголошення повітряної тривоги.

За результатами розгляду звернення Уповноваженої 21.04.2023 між Київським міським головою В. Кличком та БО «Благодійний фонд «ХЕЛП УКРАЇНА» було підписано Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю з метою закупівлі для людей з інвалідністю з порушеннями слуху смарт-годинників та протягом червня 2023 року за рахунок благодійної допомоги, наданої вищезазначеною організацією, було закуплено та передано 455 киянам та внутрішньо переміщеним особам з інвалідністю з порушеннями слуху смарт-годинники, за допомогою яких вони отримують повідомлення про повітряну тривогу.

Міністерство соціальної політики України повідомило, що погоджується з необхідністю забезпечення людей з інвалідністю з порушеннями слуху пристроєм, який буде сповіщати про оголошення повітряної тривоги та за допомогою якого рятувальні служби будуть спроможні знайти людину під завалами або у разі затоплення місцевості тощо. Тому Міністерством проведено консультації з представниками Міністерства цифрової трансформації України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо напрацювання єдиних вимог до технічних характеристик таких засобів та алгоритмів їхньої роботи.

За реагування Уповноваженої 455 киян з інвалідністю з порушеннями слуху були забезпечені смарт-годинниками (за рахунок позабюджетних (благодійних) коштів), за допомогою яких мають можливість на рівні з іншими отримувати повідомлення про повітряну тривогу.

Міністерство соціальної політики України напрацьовують єдині вимоги до технічних характеристик допоміжних засобів реабілітації для осіб з інвалідністю з порушеннями слуху.

ІІІ. ПІДГОТОВКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

До основних завдань, які реалізує Уповноважена, належить також організація заходів з питань забезпечення прав і законних інтересів осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю в місті Києві. Проведені заходи були спрямовані на усунення бар'єрів, з якими зіштовхуються люди з інвалідністю у своєму повсякденному житті, також заходи сприяли створенню доступного та інклюзивного середовища у столиці.

Протягом звітнього періоду Уповноваженою було організовано та проведено 49 заходів в інтересах людей з інвалідністю, зокрема:

- 1) робочі зустрічі та наради з представниками органів влади, підприємств, установ, організацій для вирішення проблемних питань забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю – 15;
- 2) інформаційно-просвітницькі та урочисті заходи – 12;
- 3) семінари, вебінари, тренінги для працівників установ та закладів – 22 заходи.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧИХ ЗУСТРІЧЕЙ, НАРАД

28.10.2021 – організовано та проведено робочу зустріч із представниками КП «Київпаstrанс» та КК «Київавтодор» щодо забезпечення доступності та безпеки руху для людей з інвалідністю при здійсненні капітального ремонту об'єкта, що знаходиться за адресою: вул. Борщагівська, Солом'янський район м. Києва (Індустріальний міст);

протягом серпня–вересня 2021 року здійснено виїзні наради спільно з Управлінням туризму та промоцій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо забезпечення доступності та інклюзивності туристичних маршрутів міста Києва. Проведено огляд маршруту та надано рекомендації;

05.11.2021 – організовано та проведено робочу нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо створення сприятливих умов для життєдіяльності та забезпечення вільного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури міста Києва;

16.11.2021 – організовано та проведено робочу нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КК «Київавтодор», Управління (інспекції) з паркування Департаменту територіального контролю міста Києва та патрульної поліції у місті Києві щодо дотримання прав людей з інвалідністю на паркувальні місця, дотримання норм і правил паркування, а також з питань особливостей комунікації співробітників патрульної поліції з людьми з інвалідністю;

02.12.2021 – організовано та проведено робочу нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з питань врахування всіх пропозицій та зауважень задля забезпечення доступності та безпеки для людей з інвалідністю у проекті реконструкції дорожньо-транспортної інфраструктури в місті Києві на площі Перемоги;

27.01.2022 – організовано та проведено спільну виїзну нараду з представниками КП «Київпаstrанс» на станції швидкісного трамвая «Індустріальна» з метою перевірки ходу виконання робіт із забезпечення

доступності трамвайної зупинки для різних категорій маломобільних груп населення;

31.01.2022 – організовано та проведено нараду з директором Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Р.Ткачуком та заступником директора Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) М.Бученком щодо безпеки людей з інвалідністю у столиці. За результатами наради вирішено:

здійснити моніторинг усіх укриттів столиці та забезпечити доступність там, де це можливо;

оновити районні бази даних з обліком людей з інвалідністю для інформування та оперативної допомоги;

провести навчання для працівників районних Центрів соціального обслуговування населення (соціальних працівників) щодо плану дій у випадку оголошення загальної тривоги.

09.02.2022 – ініційовано та проведено нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КП «Центр організації дорожнього руху», а також за участю незрячого жителя міста Києва щодо організації дорожнього руху, зокрема облаштування пішохідних переходів, світлофорних об'єктів, облаштованих спеціальними звуковими сигналами на бульварі Вернадського, Святошинського району м. Києва;

21.02.2022 – організовано та проведено нараду з представниками громадських організацій з метою визначення плану дій для забезпечення інформування та безпеки людей з інвалідністю при виникненні надзвичайних ситуацій: оповіщення та взаємодія з людьми з психічними та інтелектуальними порушеннями, а також тими, хто потребує постійного медичного супроводу. За результатами наради вирішено:

продовжити роботу над адаптацією карти укриттів з метою її доступності для усіх груп населення, у тому числі людей з порушеннями зору;

налагодити співпрацю з депутатами Київської міської ради щодо постійного інформування та підтримки людей з інвалідністю в межах їхніх округів;

опрацювати можливість розміщення важливої інформації на міських ресурсах у форматі спрощеного читання для людей з інтелектуальними порушеннями;

Українському товариству глухих здійснювати додаткову централізовану розсилку повідомлень усім членам УТОГ у доступному форматі для людей з порушеннями слуху;

проводити спільно з ГС ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України» моніторинг укриттів Києва на доступність.

08.08.2022 – організовано та проведено онлайн-нараду з представниками Департаменту транспорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та громадських організацій осіб з інвалідністю

щодо проблемних питань, які виникли у зв'язку з рішенням Ради оборони міста Києва (за рекомендаціями ДСНС) щодо зупинки руху громадського транспорту під час повітряної тривоги з 01 серпня 2022 року;

02.09.2022 – організовано та проведено нараду з представниками громадських організацій, що опікуються киянами з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, та керівником Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Р. Світлим, на якій обговорили актуальні питання інституційної підтримки громадських організацій, фінансування діяльності у воєнний та післявоєнний період, закупівлі соціальних послуг від НДО і можливості отримання відшкодування за надання соціальних послуг киянам з інтелектуальними порушеннями;

01.12.2022 – ініційовано та проведено нараду в Департаменті транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо створення безбар'єрного простору в місті Києві, на якій були розглянуті такі питання:

необхідність облаштування наземного переходу на площі Героїв Бреста – з обох сторін проспекту Перемоги (із включенням до другої черги бюджетного фінансування);

необхідність використання збірних залізобетонних конструкцій в місцях виходу пішоходів на переходи, які б враховували нормативний ухил, ширину, тактильні елементи тощо (у разі необхідності розробити типовий каталог таких конструкцій);

щодо організації наради для обговорення можливості облаштування колійного пішохідного переходу на станції швидкісного трамвая «Гната Юри».

31.01.2022 – організовано та проведено робочу виїзну нараду у Центрі комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Дарницького району міста Києва в межах розгляду звернення громадських активістів та людей з інвалідністю щодо виявлених недоліків. За результатами наради прийнято рішення:

сформувати експертну групу від усіх зацікавлених сторін;

провести повний аудит реабілітаційного центру і за його результатами усунути недоліки (у разі їх виявлення) без припинення роботи центру.

06.10.2023 – організовано та проведено робочу зустріч із керівництвом Дитячого спеціалізованого санаторію «Салют» з метою моніторингу якості послуг, що надаються закладом;

12.12.2023 – організовано та проведено нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та приватними перевізниками щодо недопущення порушення права пільгового проїзду людей з інвалідністю у громадському транспорті;

13.10.2023 – організовано та проведено виїзну нараду з представниками Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації, КП ШЕУ Деснянського району,

КП «Київавтодор» та забудовником щодо необхідності забезпечення доступності для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення маршруту від станції метро «Лісова» до центру реабілітації «Триніті Хаб».

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ, УРОЧИСТИХ ЗАХОДІВ

01.06.2021 – організовано та проведено спільний інформаційно-просвітницький захід з Урядовою Уповноваженою з прав осіб з інвалідністю до Міжнародного дня захисту дітей;

03.07.2021 – організовано та проведено інформаційно-просвітницький захід «Конституція для всіх» (локація: парк Т. Г. Шевченка, м. Київ), у рамках якого проведено навчання киян комунікації з людьми з порушеннями зору або слуху; інформування про права, гарантовані Конституцією України та Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю;

вересень 2021 – проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу з представниками громадських організацій осіб з інвалідністю та Асоціацією гідів Києва у межах пілотного проєкту Управління «Академія гостинності»;

12.10.2021 – організовано кінопоказ для людей з порушеннями зору спільно з компанією МЕГОГО та соціальним проєктом «Дивись як чути»;

03.12.2021 – організовано інформаційну зустріч Київського міського голови В. Кличка з представниками громадських організацій осіб з інвалідністю, приурочену Міжнародному дню людей з інвалідністю, щодо обговорення проблемних питань у сфері забезпечення прав людей з інвалідністю, зокрема, архітектурна доступність установ та закладів;

08.03.2022 – у волонтерському штабі «ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ – ЗАЛ ОЧІКУВАННЯ № 3» проведено інформаційно-роз'яснювальну зустріч з волонтерами щодо комунікації та надання допомоги людям з інвалідністю під час евакуації;

21.04.2023 – організовано підписання Меморандуму про взаєморозуміння та співпрацю Київського міського голови В. Кличка з Благодійною організацією «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД» ХЕЛП УКРАЇНА» з метою закупівлі для людей з порушеннями слуху смарт-годинників;

11.05.2023 – організовано та проведено інформаційно-просвітницьку зустріч з батьками дітей з інвалідністю в Інклюзивно-ресурсному центрі № 3 Деснянського району міста Києва з метою обговорення проблемних питань та інформування про соціальні гарантії;

20.06.2023 – проведено інформаційну зустріч з представником Асоціації міст Данії Д. Олсенем щодо співпраці в питаннях захисту прав людей з інвалідністю та впровадження європейського досвіду та стандартів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ (СЕМІНАРИ, ВЕБІНАРИ, ТРЕНІНГИ)

вересень 2021 року – організовано навчання медичних працівників з комунікації та супроводу людей з порушеннями зору в медичних закладах з таких питань: право на підтримку здоров'я; етика спілкування; огляд; порядок надання медичних послуг; діагностування та призначення ліків; фізичний супровід;

09.08.2023 – організовано та проведено семінар «Доступність громадського середовища для маломобільних груп населення» для фахівців Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту територіального контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КО «Київзеленбуд»;

17.08.2023 – організовано та проведено вебінар «Люди з інвалідністю: як з ними говорити і про них» для учасниць «Школи лідерства жінок»;

05.10.2023 – організовано та проведено семінар «Доступність громадського середовища для маломобільних груп населення» для фахівців КП ШЕУ районів м. Києва;

Для фахівців закладів охорони здоров'я міста Києва організовано та проведено ряд практичних занять, семінарів та тренінгів (**загалом взяли участь 665 слухачів**):

12.10.2023 – семінар «Особливості забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з обмеженнями повсякденного функціонування при спинальній травмі»;

18.10.2023 – семінар «Особливості забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з обмеженнями повсякденного функціонування при складній скелетній травмі і травмі голови»;

24.10.2023 – семінар «Напрями реабілітації осіб з порушеннями зору»;

26.10.2023 – семінар «Особливості забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з обмеженнями повсякденного функціонування при ампутаціях нижніх / верхніх кінцівок»;

26.10.2023 – семінар «Надання реабілітаційної допомоги особам з порушеннями зору»;

27.10.2023, 30.10.2023 – семінари «Психосоціальні наслідки порушень зору»;

08.11.2023 – семінар «Доступність та зміни навколишнього середовища»;

09.11.2023 – семінар «Надання реабілітаційної допомоги особам з порушеннями зору. Просторове орієнтування та мобільність в системі реабілітації осіб із порушеннями зору»;

10.11.2023 – семінар «Презентація серії тренінгових занять «Підтримка і відновлення людей з порушеннями зору в лікарнях та госпіталах. Комплексний

підхід» та тренінг на тему «Основи комунікації із людьми, що мають повну або часткову втрату зору» (симулятивний тренінг);

16.11.2023 – тренінг «Психологія людини, що втратила зір в дорослому віці. Психологія подвійних втрат»;

20.11.2023 – тренінг «Основи просторового орієнтування та мобільності»;

20.11.2023 – семінар «Методи і засоби реабілітації осіб з порушеннями слуху. Реабілітація осіб зі зниженням слуху – приглухуватістю»;

22.11.2023 – тренінг «Основи формування доступного середовища»;

22.11.2023 – семінар «Методи і засоби реабілітації осіб з порушеннями слуху. Реабілітація осіб з повною втратою слуху – глухотою»;

23.11.2023 – семінар «Методи і засоби реабілітації осіб з порушеннями слуху. Методи психологічної корекції і розвитку слухосприймання»;

24.11.2023 – тренінг «Основи не візуальної доступності для людей з втратою зору. Корисні додатки для смартфонів»;

27.11.2023 – тренінг-практикум «Правила супроводу осіб з втратою зору. Від теорії до практики».

27.12.2023 – організовано та проведено для фахівців секретаріату Київської міської ради, структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та КП «Головний інформаційно обчислювальний центр» вебінар на тему: «Безбар'єрність цифрових міських послуг», на якому, зокрема, обговорено питання щодо вжиття необхідних заходів для забезпечення онлайн-доступності цифрових публічних сервісів.

IV. НАЛАГОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІ ІЗ СУБ'ЄКТАМИ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Уповноважена постійно співпрацює з підприємствами, установами, організаціями, які звертаються із запрошенням щодо участі у заходах з питань забезпечення прав і законних інтересів людей з інвалідністю. Протягом звітного періоду взято участь у 24 заходах (круглих столах, робочих візитах, нарадах, групах, засідання та інших заходах).

22.07.2021 – участь у круглому столі з громадськими організаціями осіб з інвалідністю з усієї України на тему: «Доступна медицина для людей з порушеннями зору та слуху» в межах проекту «Захист прав осіб з інвалідністю на місцевому рівні», що реалізує Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»;

10.10.2021 – участь у круглому столі «Актуальні проблеми психічного здоров'я», організованому Київським міським центром соціальної, професійної та трудової реабілітації осіб з інвалідністю;

протягом жовтня-грудня 2021 року за участі Уповноваженої реалізовано проєкт «Різноманіття культур: казки народів світу голосами дітей», впроваджений ГО Веселка ТВ;

24.11.2021 – участь в засіданні секції «Актуальні проблеми працевлаштування людей з інвалідністю» на XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики», організованій університетом «Україна»;

13.12.2021–17.12.2021 – участь у складі делегації від Києва в робочому візиті до м. Краків (Республіка Польща) як доповідача з питання «Виклики, з якими стикаються люди з інвалідністю, реалізація їх прав і законних інтересів у місті Києві в умовах війни»;

30.03.2022 – участь у засіданні Комітету ООН з прав осіб з інвалідністю на тему доступ до евакуації та гуманітарної допомоги; огляду ситуації щодо людей в інтернатах; ситуації стосовно людей, які виїхали з України;

31.05.2023 – участь у заході до Міжнародного дня захисту дітей у Центрі комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Дніпровського району;

07.06.2023 – участь у заході, організованому ВГО УТОС, з нагоди 90-річчя Всеукраїнської громадської організації «Українське товариство сліпих»;

12.06.2022–17.06.2022 – участь у складі делегації від України у 15-й сесії конференції держав-учасниць Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю на тему побудови інклюзивного суспільства (м. Нью-Йорк, США);

26.06.2023, 01.08.2023, 05.09.2023, 03.10.2023, 17.10.2023, 31.10.2023 – участь у засіданнях робочої групи «Київська майстерня міста» при Департаменті транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з питань обговорення та напрацювання матеріалів з проектування і оптимізації об'єктів вулично-дорожньої мережі міста Києва;

26.07.2023, 02.08.2023 – участь у нарадах Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо обговорення проекту рішення «Про затвердження Міської цільової програми розвитку транспортної інфраструктури міста Києва на 2023–2025 роки»;

08.08.2023 – участь у презентації проекту «ДІМ», Веселка ТВ, УКРІНФОРМ;

30.08.2023 – участь у засіданні постійної комісії Київради з питань власності та регуляторної політики та розгляд проекту рішення Київради «Про зміну типу та найменування загальноосвітнього навчального закладу І–ІІІ ступенів «Вечірня (зміна) спеціальна школа № 27» м. Києва»;

05.09.2023 – участь у вебінарі з циклу «Досвід інклюзивного відновлення Японії після стихійних лих», організованому ГС ВГО «Національна асамблея осіб з інвалідністю України»;

28.09.2023 – участь у нараді щодо облаштування пандусів до будівель в Оболонській районній в місті Києві державній адміністрації;

13.11.2023 – участь у заході для незрячих та слабозорих мешканців Святошинського району з нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю;

29.11.2023 – участь у круглому столі, організованому громадською радою при виконавчому органі Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації), присвяченому Міжнародному дню людей з інвалідністю;

07.12.2023 – участь у круглому столі, організованому ВГО УТОС, щодо вирішення проблемних питань людей з порушенням зору.

V. ВНЕСЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ОРГАНАМ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОДЕРЖАННЯ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

За результатами проведених Уповноваженою робочих зустрічей і нарад з представниками органів влади, підприємств, установ та організацій було надіслано 50 звернень, якими внесено відповідні пропозиції щодо забезпечення додержання прав людей з інвалідністю до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування:

до Департаменту освіти виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо необхідності забезпечення безкоштовного харчування за рахунок коштів бюджету міста Києва в комунальних закладах загальної середньої освіти територіальної громади міста Києва гарячим харчуванням дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей з інвалідністю протягом дня в 2021-2022 навчальних роках;

до Міського комітету доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури надіслано пропозиції до Плану заходів на 2021-2022 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору на період до 2030 року в місті Києві;

до Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2021–2023 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 24.12.2020 № 23/23, у частині встановлення пандусів (з урахуванням ремонтів вхідних груп (за необхідності));

до Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо друку розробленої Уповноваженою брошури «Люди з інвалідністю: як говорити з ними та про них», для проведення просвітницької роботи серед працівників органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади;

до Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо необхідності забезпечення максимальної доступності для людей з інвалідністю усіх нозологій під час проведення міських новорічних святкових заходів, а також

щодо внесення змін до комплексної міської цільової програми «Столична культура» на 2019–2021 роки, а саме:

передбачити закупівлю обладнання для перегляду театральних вистав особами з інвалідністю по зору (комплектів звукової апаратури для звукоопису (тифлокоментування) та забезпечення послуги тифлокоментування), а також послуги перекладу жестовою мовою для людей з інвалідністю по слуху;

передбачити закупівлю необхідного обладнання (комплектів звукової / радіоапаратури) та послуг для створення аудіогідів (для людей з порушеннями зору) і адаптації екскурсій жестовою мовою (для людей з порушеннями слуху);

передбачити проведення моніторингу доступності всіх підпорядкованих Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) театральних закладів та музеїв для доступу маломобільних груп населення для приведення їх до вимог безбар'єрності.

ініційовано внесення змін до комплексної міської цільової програми «Електронна столиця» на 2019–2022 роки:

щодо необхідності адаптації всіх сайтів Київської міської ради, Київської міської державної адміністрації, районних в місті Києві державних адміністрацій та підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій згідно з вимогами щодо створення (модернізації) офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади для забезпечення доступності для користувачів з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також з різними комбінаціями порушень відповідно до ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0» не нижче рівня AA;

щодо вжиття заходів для організації у структурних підрозділах Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації, що здійснюють прийом громадян, можливості для людей, які мають порушення слуху та/або мовлення, скористатися послугами перекладу жестовою мовою за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій і систем, які забезпечують переклад у режимі реального часу (відеозв'язок) чи конвертують мову в текст.

до Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо необхідності вжиття заходів для забезпечення заміни старих адресних показників на житлових будинках столиці на нові, доступні для людей з інвалідністю з порушеннями зору;

до заступника міського голови – секретаря Київської міської ради В. Бондаренка надіслано пропозиції щодо необхідності забезпечення перекладу жестовою мовою трансляцій пленарних засідань Київської міської ради на ТРК «Київ»;

до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції стосовно облаштування світлофорних об'єктів регульованих наземних переходів, які потребують встановлення звукової системи оповіщення,

з метою підвищення рівня безпеки при користуванні пішохідними регульованими переходами для людей із глибокими порушеннями зору та інших маломобільних груп населення, а саме:

вул. І. Сікорського, 1 (перехрестя вул. І. Сікорського, Парково-Сирецької і Табірної);

вул. Парково-Сирецька, 1 (перехід через вул. Парково-Сирецька і вул. Табірну);

вул. Дегтярівська, 49 (перехід через вул. Дегтярівську поруч з вул. І. Сікорського);

вул. Дорогожицька, 13–17 (приблизна адреса, перехрестя вул. Дорогожицької і вул. Олени Теліги, перехід через вул. Дорогожицьку);

вул. Прорізна 3 (перехрестя з вул. Є. Чикаленка (Пушкінською) і вул. Б. Грінченка);

усі перехрестя вулиць бул. Т. Шевченка, вул. Б. Хмельницького, вул. Володимирська;

перехрестя вул. Б. Хмельницького та вул. М. Коцюбинського;

перехрестя вул. Б. Хмельницького та вул. І. Франка біля кафе «Макдональдз»;

вул. П. Калнишевського, перехрестя біля супермаркету «АТБ» на вул. Полярна;

вул. Богатирська (перехід на зупинці громадського транспорту, де раніше був супермаркет «Villa»);

вул. А. Малишка, 3, метро «Дарниця» біля ТЦ «Дитячий світ»;

на перехресті вул. Мостицької та вул. Вишгородської усі промені перехрестя, замінити наявні пристрої озвучування на сучасні;

просп. Свободи 4, пішохідний перехід біля зупинки громадського транспорту «Мікрорайон номер 17»;

просп. Свободи біля кінцевої зупинки тролейбусних маршрутів 24 і 25;

вул. В. Порики біля зупинки «Торгівельний центр»;

пл. Шевченка; просп. Перемоги під мостом біля ст. метро «Нивки»;

пл. В. Марченка усі регульовані пішохідні переходи в районі площі на вул. Стеценка та вул. Д. Щербаківського;

вул. Д. Щербаківського (перехрестя на вулицях Салютна, Краснодарська, Естонська, район зупинки «Поліклініка»);

перехрестя просп. Науки та Стратегічне шосе (адреса: просп. Науки, 24, поруч зупинка «Кінотеатр Салют»);

перехрестя просп. Науки та вул. Маршалської;

вул. Бульварно-Кудрявська, зупинка «Обсерваторна», світлофор поруч;

перехрестя вул. Олеся Гончара та вул. Ярославів Вал;

перехід через вул. Мостицьку на перехресті вул. Мостицької та вул. Вишгородської.

до Управління з питань реклами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо обстеження місць розміщення зовнішньої реклами на бул. Т. Шевченка на

предмет дотримання встановлених вимог її розміщення та усунення виявлених порушень, які створюють небезпеку переміщенню людей з інвалідністю з порушеннями зору;

до Президента України В. Зеленського надіслано пропозиції щодо вжиття заходів реагування, спрямованих на усунення дискримінації підходів у забезпеченні рівноправності доступу до інформації шляхом забезпечення супроводу субтитруванням та перекладом українською жестовою мовою звернень Президента України до українського народу, які транслюються на загальнонаціональних каналах;

до заступника голови Київської міської державної адміністрації П. Пантетеєва надіслано пропозиції щодо необхідності внесення змін у 2022 році до Комплексної міської цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 27.05.21 № 1241/1282, щодо встановлення пандусів у багатоквартирних житлових будинках задля забезпечення доступності людей з інвалідністю та маломобільних груп населення до будівель, в яких вони мешкають;

до голови Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації С. Павловського щодо вжиття негайних заходів реагування на факти порушення вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» у результаті виконання капітального ремонту асфальтового покриття прибудинкових територій та проїзду біля житлових будинків на вул. Академіка Єфремова, 7, 7-А та вул. Ірпінській, 62 у Святошинському районі міста Києва;

до Міністерства інфраструктури України надіслано пропозиції щодо вжиття заходів із розроблення та введення в дію Національного стандарту із встановлення загальних технічних вимог та правил застосування технічних пристроїв для звукового та тактильного дублювання сигналів світлофорів для забезпечення безпеки дорожнього руху людей з інвалідністю;

до Комунальної бюджетної установи «Контактний центр міста Києва» (1551) надіслано пропозиції щодо вжиття заходів для забезпечення можливості реалізації права на звернення засобами телефонного зв'язку особами з порушеннями слуху та мовлення шляхом надсилання відео повідомлень жестовою мовою;

до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо недопущення дій дискримінаційного характеру за віковою ознакою у сфері охорони здоров'я при забезпеченні ліками киян зі спинально-м'язовою атрофією та наданням професійного медичного супроводу до орфанних центрів;

до Київського міського голови, керівника Ради оборони міста Києва В. Кличка надіслано пропозиції щодо надання доручення відповідним структурним підрозділам розробити алгоритм дій із забезпечення евакуації до найближчого укриття людей з інвалідністю, які перебувають у наземному громадському транспорті на момент повітряної тривоги;

до Київського міського голови В. Кличка надіслано пропозиції щодо надання доручення відповідним структурним підрозділам виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) при облаштуванні споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів у закладах дошкільної та загальної середньої освіти забезпечити умови доступності, зручності, інформативності і безпеки для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

до голів районних в місті Києві державних адміністрацій надіслано пропозиції щодо необхідності регулярного моніторингу на предмет створення суб'єктами господарювання перешкод у місцях розміщення тактильної плитки, встановленої для допомоги орієнтації у просторі пішоходам з порушеннями зору та вжиття заходів для усунення таких перешкод;

до Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо забезпечення проведення у 2022 році закупівлі медичних виробів для хворих з порушенням функції тазових органів з урахуванням сформованих потреб пацієнтів, що перебувають на обліку в закладах охорони здоров'я міста Києва;

до КП «Центр організації дорожнього руху» надіслано пропозиції щодо вжиття заходів для встановлення пристрою звукового дублювання сигналу світлофорного об'єкта за адресою: просп. Правди, 66, м. Київ;

до голови Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації Д. Ратнікова надіслано пропозиції щодо вжиття негайних заходів реагування на факти порушення вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» в результаті виконання капітального ремонту асфальтового покриття прибудинкових територій та проїзду біля житлових будинків на просп. В. Маяковського, 2-В, 4-А, 4 у Деснянському районі міста Києва;

до заступника голови Київської міської державної адміністрації Г. Старостенко надіслано пропозиції щодо вжиття в межах компетенції заходів з передбачення видатків бюджету міста Києва на реалізацію повного забезпечення доступності закладів культури, підпорядкованих Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації);

до Національного банку України надіслано пропозиції щодо вжиття заходів для забезпечення економічної, інформаційної та архітектурної доступності банківських послуг для людей з інвалідністю, які є клієнтами банків;

до АТ КБ «Приватбанк» надіслано пропозиції щодо проведення аудиту оновленого інтерфейсу вебсторінки Приват-24 на предмет її доступності для людей з порушеннями зору (із залученням стейкхолдерів) з метою відновлення доступності всіх послуг АТ КБ «Приватбанк» для зазначеної категорії осіб;

до КП «КІЇВПАСТРАНС» надіслано пропозиції щодо покращення доступності до отримання послуг з перевезення наземним та електротранспортом для людей з інвалідністю, зокрема, здійснення посадки та висадки виключно в межах зупинкового майданчика зупинки громадського транспорту та впритул до посадкового майданчика, а також обов'язкового

функціонування у транспортних засобах системи інформування пасажирів, яка передбачає звукові оголошення поточної та наступної зупинки всередині та зовні транспортного засобу, електронного покажчика номера маршруту та кінцевої зупинки, зовнішніх голосових оголошень про номер маршруту та напрямок руху, які мають вмикатися тільки після повної зупинки транспортного засобу, що забезпечить орієнтування людей з інвалідністю;

До директора Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Р. Кандибора надіслано пропозиції щодо недопущення встановлення при капітальному ремонті вулиць у місті Києві наземних обмежувачів руху транспорту в зоні пішохідних шляхів та наземних пішохідних переходів, а також розробки комплексу заходів з усунення вже наявних перешкод та бар'єрів (дотримання пункту 5.1.10. ДБН В.2.2.-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (на пішохідних шляхах руху встановлення колон, інформаційних стояків та дорожніх огорож не допускається) та пункту 5.1.10. ДБН В.2.3.-5 «Вулиці та дороги населених пунктів» (на пішохідній зоні тротуару не допускається встановлення дорожнього огороження, опор, рекламних конструкцій, тимчасових споруд, приямків від люків та дощоприймачів, сходів та ганків будинків тощо));

до Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю Т. Баранцової надіслано пропозиції щодо ініціювання внесення змін до урядових нормативно-правових актів у частині соціального захисту та підтримки сімей, які здійснюють постійний догляд за особою з інвалідністю І групи підгрупи «А»;

до голови Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації Д. Ратнікова щодо необхідності встановлення пандусу в житловому будинку за адресою: просп. Червоної Калини, буд. 30, кв. 48;

до голови Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації С. Павловського надіслано пропозиції щодо вжиття заходів реагування на факти порушення вимог ДБН В.2.2.-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» у результаті виконання капітального ремонту асфальтового покриття прибудинкової території житлового будинку на вул. Чорнобильська, 9-А у Святошинському районі міста Києва;

до директора Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Р. Світлого надіслано пропозиції щодо необхідності внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 31.01.2023 № 65 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям-сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2023 році» з метою надання відповідної допомоги особам з інвалідністю III групи;

до директора Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) О. Свистунова надіслано пропозиції щодо вжиття заходів для належного виконання моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю;

до Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю Т. Баранцової надіслано пропозиції щодо направлення проєктів нормативно-правових актів до Уповноваженої Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю для опрацювання та надання пропозицій;

до комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури надіслано пропозиції щодо надання інформації про стан опрацювання двох законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України, реєстр. № 4594 від 14.01.2021 та № 5798 від 16.07.2021;

до Київської міської військової адміністрації надіслано пропозиції щодо необхідності ініціювання перед Кабінетом Міністрів України внесення змін до підпункту 2 пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590, у частині передбачення можливості здійснення платежів на оплату послуг та робіт зі встановлення, ремонту пандусів у багатоквартирних будинках;

до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо опрацювання питання можливості розширення категорій осіб для отримання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги, зокрема особами з інвалідністю III групи, та внесення відповідних змін до розпорядження Київського міського голови від 31.01.2023 № 65 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям-сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2023 році»;

до Департаменту соціальної політики щодо необхідності вжиття заходів для забезпечення послугою соціального таксі постійно лежачих хворих;

до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції щодо реалізації прав людей з інвалідністю при наданні соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання, а також призначення і виплати компенсації за догляд, що призначається фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі;

до Київського міського голови В. Кличка та начальника Київської міської військової адміністрації С. Попка надіслано пропозиції щодо необхідності забезпечення доступності укриттів для людей з інвалідністю та вжиття заходів відповідними структурними підрозділами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районними в місті Києві державними адміністраціями та балансоутримувачами захисних споруд;

до заступника голови Київської міської державної адміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень у сфері цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) П. Оленича щодо необхідності доопрацювання застосунку «Київ Цифровий» у частині відображення списку укриттів з адресами при обранні відповідного району в розділі «Фільтрувати» (для потреб людей з інвалідністю з порушеннями зору), а також доопрацювання

застосунку «Київ Цифровий» відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0» не нижче рівня AA;

до Міністерства соціальної політики надіслано пропозиції щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2012 року № 321 у частині запровадження виплати особам з інвалідністю компенсації за придбання смарт-годинника або фітнес-браслета з функцією вібросигналу;

до начальника Київської міської військової адміністрації С. Попка надіслано пропозиції щодо забезпечення структурними підрозділами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районними в місті Києві державним адміністраціям та балансоутримувачами комунальної форми власності, які виступають замовниками робіт (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) контролю за дотриманням державних будівельних норм щодо доступності;

до Київського міського голови В. Кличка та начальника Київської міської військової адміністрації С. Попка надіслано пропозиції щодо забезпечення врахування вимог доступності для людей з інвалідністю при проведенні робіт із придбання і встановлення модульних наземних укриттів, у тому числі і місць де їх буде розміщено;

до заступника голови Київської міської державної адміністрації П. Пантелеєва надіслано рекомендації для врегулювання питання забезпечення вільного доступу до житла людям з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних та опрацювання механізму внесення змін до чинних міських цільових програм щодо запровадження заходів із ремонту вхідної групи багатоквартирних будинків, що передбачатиме облаштування та технічне обслуговування розумного пристосування в під'їздах;

до Міністерства освіти і науки України надіслано пропозиції до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» щодо підготовки фахівців зі знанням української жестової мови в частині передбачення можливості підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «17 Соціальна робота та консультування» за рівнем фахового молодшого бакалавра;

до Управління патрульної поліції у місті Києві надіслано пропозиції щодо продовження роботи систем оповіщення світлофорних об'єктів до 22:00 год з метою підвищення рівня безпеки дорожнього руху для людей з інвалідністю по зору;

до Управління інформаційно-комунікаційних систем та технологій секретаріату Київської міської ради надіслано пропозиції щодо необхідності доопрацювання вебсайту Київської міської ради відповідно до вимог доступності для користувачів з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового

апарату, мовлення та інтелектуальними порушеннями, а також з різними комбінаціями порушень;

до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо вжиття заходів для забезпечення дотримання перевізниками маршрутних таксі вимог пільгового перевезення людей з інвалідністю;

до заступника голови Київської міської державної адміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень К. Усова надіслано пропозиції щодо проведення зустрічі з представниками приватних автомобільних перевізників міста Києва стосовно недопущення порушення прав людей з інвалідністю на пільговий проїзд у транспорті;

до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано пропозиції про необхідність вжиття заходів щодо охоплення максимальної кількості об'єктів інфраструктури, маршрути слідування до яких потребують приведення до стану доступності, зокрема, районних управлінь соціального захисту населення, центрів надання соціальних послуг, інклюзивно-ресурсних центрів, закладів охорони здоров'я, територіальних центрів соціального обслуговування, реабілітаційних центрів, санаторно-курортних закладів, а також інших установ та організацій, перелік яких надавався Уповноваженою для опрацювання та врахування в роботі при плануванні відповідних робіт по створенню безперешкодного та доступного середовища.

до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо реалізації прав батьків дітей з інвалідністю з надання соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання.

ЗВЕРНЕННЯ ДО БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО НАДАННЯ ДОПОМОГИ ЛЮДЯМ З ІНВАЛІДНІСТЮ

З метою швидкого вирішення порушених особами з інвалідністю питань щодо забезпечення їх смарт-годинниками, допоміжними засобами реабілітації, медичними виробами та з інших питань Уповноваженою було підготовлено 6 звернень до неурядових організацій:

до Благодійної організації «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД» ХЕЛП УКРАЇНА» надіслано звернення з проханням надати допомогу в рамках благодійної програми «Надання послуг з невідкладної допомоги та захисту населенню, що постраждало в результаті конфлікту в Україні» у вигляді забезпечення людей з інвалідністю зі слуху у місті Києві «розумними» годинниками (смарт-годинниками), що дозволить особам з порушеннями слуху вчасно реагувати на оголошення повітряної тривоги;

до Представництва Momentum Wheels for Humanity Ukraine надіслано звернення з проханням щодо сприяння у придбанні зазначеною організацією

допоміжних засобів реабілітації та обладнання для оснащення кабінету асистивних технологій КНП «Київська міська клінічна туберкульозна лікарня»;

до Благодійної організації «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД» ХЕЛП УКРАЇНА» надіслано звернення щодо допомоги у придбанні для Київського міського клінічного госпітала ветеранів війни допоміжних засобів реабілітації для оснащення кабінету асистивних технологій та реабілітаційних відділень, а також реабілітаційного обладнання для надання послуг з ерготерапії та фізіотерапії;

до агентства ООН із розвитку в Україні (ПРООН в Україні) надіслано звернення щодо налагодження співпраці та долучення до реалізації в Києві проєктів, які вплинуть на усунення перепон і бар'єрів, що перешкоджають доступності, покращення соціальних та медичних гарантій для людей з інвалідністю за відповідними напрямками співпраці;

до міжнародних неурядових організацій надіслано звернення щодо допомоги в забезпеченні людей з інвалідністю по зору медичними виробами, зокрема глюкометрами та тонометрами з мовним озвученням (голосовим супроводом);

до міжнародних неурядових організацій надіслано звернення щодо поширення досвіду Києва в частині забезпечення смарт-годинниками людей з інвалідністю зі слуху на інші регіони України.

до Київської міської організації Товариства Червоного Хреста України та Громадської організації «Спілка Самаритян України» Київське об'єднання щодо співпраці з метою надання гуманітарної допомоги киянам, що перебувають у складних життєвих обставинах.

VI.1. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ПРО СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ»

З метою моніторингу додержання прав і законних інтересів людей з інвалідністю Уповноважена Київської міської ради 06.02.2024 звернулася з листом до відповідних департаментів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо виконання рішення Київської міської ради від 27.02.2020 № 139 «Про створення умов для реалізації прав і законних інтересів осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (зі змінами).

Інформація, яка надійшла, свідчить про системну роботу, налагоджену Київською міською державною адміністрацією у сфері захисту прав та інтересів людей з інвалідністю. Уповноважена постійно допомагає структурним підрозділам виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у цій роботі, зокрема, вносить рекомендації з метою недопущення порушень і додержання прав людей з інвалідністю.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації на території України та в умовах дії воєнного стану важливим напрямом роботи місцевої влади є забезпечення діяльності захисних споруд цивільного захисту міста Києва, у тому числі, забезпечення доступності укриттів для людей з інвалідністю.

УКРИТТЯ

За інформацією Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) організовано облік фонду захисних споруд цивільного захисту міста Києва.

Потрібно позитивно відмітити, що на «Карті укриття населення міста Києва» у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру» зазначені об'єкти містять відповідний коментар (наприклад: вид укриття: підземний перехід з пандусом). Зазначена карта розміщена у вільному доступі на офіційному сайті «Офіційний портал Києва» за посиланням:

[\(https://kyivcity.gov.ua/bezpeka_ta_pravoporiadok/bomboskhovyshcha_ta_ukryttia/\)](https://kyivcity.gov.ua/bezpeka_ta_pravoporiadok/bomboskhovyshcha_ta_ukryttia/).

Також на головній сторінці сайту «Офіційний портал Києва» розміщено перелік укриттів у доступному для людей з порушеннями зору форматі. Такий формат дозволяє людям з повною втратою зору за допомогою спеціальних програм знайти, де найближча до них захисна споруда:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1yLgMAtrNZpVZne5gcG5aZuI3vLKЕЕКLotPec9BebUfo/edit#gid=0>

Відповідно до пункту 8 статті 32 Кодексу цивільного захисту України утримання захисних споруд цивільного захисту в готовності до використання за призначенням здійснюється їх власниками, користувачами, юридичними особами, на балансі яких вони перебувають (у тому числі споруд, що не увійшли до їх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації), за рахунок власних коштів.

Наступними пріоритетними напрямами діяльності міської влади в умовах сьогодення є соціальний захист та охорона здоров'я найменш захищених верств населення, зокрема, людей з інвалідністю. У столиці затверджено відповідні цільові програми соціального та медичного спрямування і передбачено їх фінансування.

Зокрема, міська цільова програма «Турбота. Назустріч киянам» на 2022–2024 роки», заходи якої спрямовані на посилення адресної матеріальної підтримки малозабезпечених верств населення, у тому числі людей з інвалідністю, надання їм соціальних послуг, та міська цільова програма «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024-2025 роки».

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Департамент соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) інформує, що

в рамках міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2022–2024 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 07.10.2021 № 2726/2767 (зі змінами та доповненнями), Департаментом було укладено **Договори про надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачу вартості соціальної послуги за бюджетні кошти у 2023 році, зокрема:**

1. Догляд вдома для дітей з інвалідністю підгрупи А, які частково або повністю втратили / не набули здатності до самообслуговування (80 осіб).
  2. Транспортні послуги (300 осіб).
  3. Догляд стаціонарний для осіб з психічними розладами (300 осіб).
  4. Денний догляд для осіб з психічними та поведінковими порушеннями (комбіновані порушення) (100 осіб).
  5. Денний догляд для осіб з інвалідністю, осіб з тяжкими формами захворювання (у тому числі до встановлення інвалідності) (20 осіб).
  6. Денний догляд дітей з інвалідністю зі складними порушеннями розвитку (40 осіб).
  7. Денний догляд дітей з інвалідністю (з помірною розумовою відсталістю та/або тяжкими розладами психіки, які потребують догляду, навчання та реабілітації, можуть самостійно пересуватися та себе обслуговувати (25 осіб).
  8. Паліативний догляд (60 осіб).
  9. Соціальна адаптація осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів таких сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності (100 осіб).
  10. Соціальна адаптація осіб з психічними та поведінковими порушеннями (53 особи).
  11. Соціальна реабілітація осіб з інтелектуальними та психічними порушеннями (375 осіб).
  12. Догляд стаціонарний (8 осіб).
  13. Соціально-психологічна реабілітація осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин (140 осіб).
- Окрім того, **соціальні послуги денного догляду, догляду вдома та підтриманого проживання, а також інші соціальні послуги надаються комунальними установами.**

У місті функціонують міський територіальний центр та 10 районних територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – районні територіальні центри), в яких на обліку перебуває 26 579 отримувачів соціальних послуг. За 2023 рік отримувачам соціальних послуг було надано понад 5,3 млн різноманітних соціальних послуг.

Міський та районні територіальні центри надають такі соціальні послуги: догляд вдома, паліативний догляд, соціальна адаптація, консультування, денний догляд, інформування, натуральна допомога, транспортні послуги,

представництво інтересів, фізичний супровід людей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями, а також для дітей з інвалідністю надається соціальна, психологічна, педагогічна, фізична реабілітації та медичний супровід. Громадяни одночасно отримують по декілька соціальних послуг у різних відділеннях установ.

Переважною формою обслуговування є надання соціальних послуг догляду вдома та паліативного догляду самотнім непрацездатним громадянам за місцем проживання. Відділення соціальної допомоги вдома створені для надання соціальних послуг самотнім громадянам, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з частковою втратою рухової активності (мають III, IV, V групу рухової активності) і потребують сторонньої допомоги.

У структурі міського територіального центру функціонує єдине в місті Києві спеціалізоване відділення соціальної допомоги вдома особам з інвалідністю з психічними захворюваннями, в якому на обліку перебуває 556 осіб. За 2023 рік 491 особа отримала 417 880 заходів соціальної послуги догляду вдома. Також 44 невиліковно хворим особам було надано 52 973 заходи соціальної послуги паліативного догляду.

У районних територіальних центрах працює **31 відділення соціальної допомоги вдома**. На обслуговуванні перебуває 10 448 самотніх непрацездатних громадян. Із загальної кількості 9 988 осіб отримують соціальну послугу догляду вдома та 210 осіб – соціальну послугу паліативного догляду.

У районних територіальних центрах працюють **13 відділень денного перебування**, в яких на обліку перебуває 5 660 осіб. За 2023 рік у цих відділеннях було надано 187 010 заходів соціальної адаптації та 6 785 заходів соціальної послуги консультування.

Також у всіх відділеннях соціальної допомоги вдома міського і районних територіальних центрів, у відділенні паліативної допомоги вдома територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Печерського району міста Києва, відділенні паліативного догляду вдома територіального центру соціального обслуговування населення Солом'янського району міста Києва та в п'ятьох відділеннях денного перебування територіальних центрів Голосіївського, Деснянського, Подільського, Святошинського і Шевченківського районів міста Києва надається соціальна послуга **представництва інтересів**.

У відділенні денного перебування територіального центру соціального обслуговування **Солом'янського району міста Києва** та у відділенні фізичної реабілітації територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) **Шевченківського району міста Києва** з початку 2023 року запроваджено соціальну послугу денного догляду для людей похилого віку та осіб з інвалідністю. Вищезазначена соціальна послуга передбачає надання відвідувачам комплексу заходів, а саме спостереження за станом здоров'я, формування та підтримку навичок самообслуговування, психологічну

підтримку; забезпечення харчуванням, організацію денного відпочинку, дозвілля, реабілітаційні послуги, тощо, який здійснюється протягом робочого дня і спрямований на створення умов забезпечення життєдіяльності осіб, які частково або повністю втратили здатність/не набули здатності до самообслуговування, без надання їм місця постійного проживання.

У територіальному центрі **Шевченківського району** для людей з інвалідністю та для людей похилого віку надаються реабілітаційні послуги, а саме: кінезітерапія, магнітотерапія, пневмопресингтерапія, спелеотерапія, бальнеотерапія, які здійснюються фахівцями з фізичної реабілітації та сестрою медичною з лікувальної фізкультури. За звітний період 319 особам було надано 32 759 заходів соціальної послуги денного догляду.

За 2023 рік 82 дитини з інвалідністю отримали 85 531 захід соціальної послуги денного догляду. Крім цього 51 дитині з інвалідністю, які відвідують відділення надання соціальних та реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю, було надано 28 578 заходів із соціальної, педагогічної, психологічної, фізичної реабілітації та медичного супроводу.

Також відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» **міський та 4 територіальних центри** (Оболонського, Святошинського, Солом'янського, Шевченківського районів) надали соціальні послуги **екстрено (кризово)** 95 особам, які одночасно мали змогу отримати по декілька соціальних послуг зокрема, 4 особам було надано догляд вдома, 3 особам – паліативний догляд, 14 особам – натуральну допомогу, 5 особам – представництво інтересів, 4 особам – інформування та 73 особам – транспортні послуги.

Дотримуючись принципів публічності та прозорості у своїй діяльності, Департаментом здійснюється оприлюднення інформації на інформаційних стендах та на своєму офіційному інтернет-порталі, зокрема, у розділі «Діяльність».

Відповідно до Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 449 (зі змінами), оцінка якості соціальних послуг не проводиться в разі введення на території України або адміністративно-територіальної одиниці, де надавалися соціальні послуги, надзвичайного або воєнного стану, та протягом трьох місяців після його припинення (скасування).

На виконання Плану заходів, визначених розпорядженням Київського міського голови від 21.04.2023 № 350 «Про затвердження Плану заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року у м. Києві», який сприяє реалізації державної політики всіх видів безбар'єрності, зокрема, інформаційної, **прийом громадян із порушенням слуху та мовлення здійснюється через систему відеозв'язку «Сервіс УТОГ»** за спеціальним посиланням з QR-кодом, який сканується з технічного засобу (смартфон або планшет) пацієнта.

Робота перекладачів жестової мови в системі «Сервіс УТОГ» цілодобово забезпечується ресурсами ВГОІ «Українського товариства глухих» шляхом

чергування професійних перекладачів жестової мови – штатних працівників регіональних організацій УТОГ.

Для людей з порушеннями зору та інших маломобільних груп населення сходи в приміщенні облаштовано контрастною смугою. У будівлі розміщено інформаційну табличку, виконану шрифтом Брайля.

Також районними в місті Києві державними адміністраціями та підпорядкованими їм підрозділами в межах компетенції та наявного фінансового ресурсу вживаються заходи щодо забезпечення доступності будівель і споруд та прилеглих до них територій для маломобільних груп населення.

Будівельні роботи на об'єктах різного призначення, які знаходяться на балансі або утримуються районними в місті Києві державними адміністраціями та підпорядкованими їм підприємствами, виконуються з вимогами інклюзивності та доступності до інфраструктури для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Наразі виконання заходів, які покликані забезпечити доступність, проводитиметься з урахуванням особливостей та першочергових потреб, пов'язаних з відновленням зруйнованих та пошкоджених об'єктів різного призначення та наявних фінансових ресурсів.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) інформує.

Відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» заклади охорони здоров'я, які діють в організаційно-правовій формі комунального некомерційного підприємства, уклали договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій з Національною службою здоров'я України та з 01.04.2020 фінансуються з Державного бюджету України.

З метою забезпечення прав людей, які мають порушеннями слуху, у комунальних закладах охорони здоров'я, які підпорядковані Департаменту охорони здоров'я міста Києва, здійснюється спілкування з ними через систему відеозв'язку «Сервіс УТОГ» за спеціальним посиланням з QR-кодом, який сканується з технічного засобу (смартфон або планшет) пацієнта.

У разі, коли пацієнт не має такої можливості, то з технічного засобу лікаря або медичного працівника шляхом вибору наявних позицій через Viber або WhatsApp, встановлюється відозв'язок з перекладачем жестової мови, який забезпечує комунікацію з особою з порушенням слуху. Забезпечується зазначений зв'язок за допомогою доступного інтернет-зв'язку через Wi-Fi. Робота перекладачів жестової мови в системі «Сервіс УТОГ» цілодобово забезпечується ресурсами ВГОІ «Українського товариства глухих» шляхом чергування професійних перекладачів жестової мови – штатних працівників регіональних організацій УТОГ.

Щодо доступності послуг варто зазначити, що на сайті Департаменту охорони здоров'я міста Києва <https://health.kyivcity.gov.ua/> у лівій нижній частині сторінки розміщена кнопка «Сервіс УТОГ» «Послуга перекладу жестовою мовою» за допомогою якого можливо безпосередньо здійснити телефонний дзвінок, написати СМС повідомлення або поспілкуватися зі спеціалістами за допомогою відеозв'язку через додатки Viber або WhatsApp.

Щодо доступності будівель закладів охорони здоров'я:

зкладами охорони здоров'я при розробці проєктно-кошторисної документації на проведення реконструкції, модернізації, капітальних робіт враховуються заходи щодо забезпечення доступу особам з інвалідністю до приймальних відділень, вхідних груп тощо відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Під час проведення капітального ремонту в закладах охорони здоров'я, зокрема, КНП «КМКЛ № 1», КНП «КМКЛ № 6», КНП «КМКЛ № 8», КНП «КМКЛ № 10», КНП «КМКЛ № 11», КНП «КМКГВВ», КНП «ОКЛ міста Києва», КНП «ДКЛ № 1», КНП «ЦПМСД № 1» **Оболонського району**, КНП «ЦПМСД № 2» **Дарницького району**, КНП «ЦПМСД № 2» **Подільського району**, в інших закладах у **2023 році виконувався комплекс робіт щодо заміни ліфтів, облаштування доступу до вхідних груп, підвальних приміщень, інші поліпшення.**

При закупівлі медичного обладнання для комунальних закладів охорони здоров'я враховується його прилаштування до потреб людей з інвалідністю. Так, Департаментом у **2023 році закуплене медичне обладнання для реабілітаційних та хірургічних відділень комунальних закладів охорони здоров'я, технічні характеристики якого надають можливість використання його для потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.**

Варто зазначити, що у **24 комунальних закладах охорони здоров'я міста Києва, які надають акушерсько-гінекологічну допомогу, наявні гінекологічні крісла, що пристосовані до потреб жінок з інвалідністю.**

Щодо надання реабілітаційних медичних послуг:

на сьогодні в комунальних закладах охорони здоров'я, які підпорядковані Департаменту охорони здоров'я міста Києва **надаються стаціонарні та амбулаторні реабілітаційні медичні послуги відповідно до пакетів медичних гарантій за договорами з Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ).**

Також діє електронне документування реабілітаційного процесу та навчання мультидисциплінарних реабілітаційних команд. Проводиться комплекс робіт щодо розвитку в закладах охорони здоров'я реабілітаційного маршруту, а саме:

- створення реабілітаційних відділень;
- кабінетів асистивних технологій;
- оснащення додатковим обладнанням;
- створення **безбар'єрності** для людей під час відновлення.

У 2023 році **38 комунальних закладів охорони здоров'я** уклали договори з НСЗУ про надання реабілітаційної допомоги хворим дітям та дорослим:

за пакетом медичних послуг 53 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям в стаціонарних умовах» – 17 закладів;

за пакетом медичних послуг 54 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям в амбулаторних умовах» – 37 закладів, з яких 22 стаціонарних.

У 2024 році триває робота з укладання договорів закладами охорони здоров'я з НСЗУ за зазначеними пакетами.

У зазначених закладах створено **всі умови для безперешкодного отримання пацієнтами медичних послуг**, наявні кабінети асистивних технологій та створені мультидисциплінарні реабілітаційні команди.

Комунальні заклади охорони здоров'я, які уклали договори з НСЗУ на стаціонарну реабілітацію для відновлення когнітивних, сенсорних та рухових функцій, забезпечені:

обладнанням для відновлення верхніх та нижніх кінцівок у 16 закладах на 94,1%;

обладнанням для відновлення та розвитку ігрових, соціальних навичок та навичок самообслуговування в 17 закладах на 100%;

обладнанням, матеріалами та засобами для відновлення участі в активностях повсякденного життя, включаючи відновлення когнітивних функцій в 17 закладах на 100%;

обладнанням для проведення фізіотерапевтичних процедур в 16 закладах на 94,1%;

стандартизованими тестами та нестандартизованими наборами для проведення терапевтичного оцінювання в 17 закладах на 100%.

Для надання реабілітаційної допомоги пацієнтам залучені профільні фахівці: 230 лікарів, 462 молодших спеціалістів з медичною освітою та 407 спеціалістів з вищою немедичною освітою.

У **4 закладах** охорони здоров'я: в КНП «Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни», КНП «Дитяча клінічна лікарня № 7 Печерського району м. Києва», КНП «Дитяча клінічна лікарня № 9 Подільського району м. Києва» та в КНП «Консультативно-діагностичний центр дитячий Дарницького району м. Києва» до роботи з надання медичних послуг з реабілітації залучені працівники соціальних служб міста.

У **3 закладах** охорони здоров'я: КНП «Київська міська клінічна лікарня № 11», КНП «Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни», КНП «Дитяча клінічна лікарня № 3 Солом'янського району м. Києва» укладені договори на співпрацю з працівниками протезно-ортезного підприємства міста Києва.

Також проводиться медична реабілітація в амбулаторних умовах, зокрема в закладах, які надають комплексну медичну допомогу дорослим та дітям разом.

Із загальної кількості КНП «Консультативно-діагностичний центр» районів міста, що складає 13 закладів, **12 закладів укомплектовані** окремим обладнанням для реабілітації дітей та дорослих.

Закладами охорони здоров'я, які підпорядковані Департаменту охорони здоров'я міста Києва, продовжується робота щодо **наповнення інформацією рубрики «Безбар'єрність»**, що розміщена на власних вебсайтах закладів, про створені умови для безбар'єрного доступу людей з інвалідністю.

Також управителями комунальних закладів охорони здоров'я в установленому законодавством порядку здійснюється моніторинг та оцінка ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для людей з інвалідністю.

ОСВІТА

Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 537 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю» **проведено моніторинг оцінки ступеня безбар'єрності закладів та установ освіти міста Києва для людей з інвалідністю.**

234 заклади загальної середньої освіти (60%) є архітектурно доступними: облаштовано 18 ліфтів, 40 підйомників та 224 пандуси. Заклади освіти обладнані та обладнуються універсальними кабінами загального користування, ліфтами, платформами підйомними та іншими засобами доступності.

У закладах дошкільної освіти продовжується встановлення пандусів, обладнуються кімнати загального користування для потреб людей з інвалідністю.

У **18 закладах професійної (професійно-технічної) освіти (86%)** забезпечено архітектурну доступність до закладів для маломобільних груп населення.

Київський університет імені Бориса Грінченка забезпечує безперешкодний доступ для людей з інвалідністю до першого поверху будівель: пандус, ліфт, платформа підйомна, обладнані місця загального користування для потреб людей з інвалідністю та іншими засобами доступності.

Звіт про доступність будівель Навчального корпусу № 1 та Навчального корпусу № 2 розміщено за посиланням:

https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/2021/Info_opryludnennya/tech_obstezh_Shamo.pdf.

У звітному періоді до закладів загальної середньої освіти зараховано **450 учнів з особливими освітніми потребами з числа внутрішньо переміщених осіб.** У зв'язку з цим розширено коло завдань інклюзивно-ресурсних центрів та психологічних служб закладів. Основними з них є:

проведення комплексної оцінки та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами (далі – ООП), які змінили місце проживання в період воєнних дій та зараховані в інклюзивні класи (групи);

психологічна підтримка дітей, які переживають психологічну травму;
надання додаткових корекційно-розвиткових послуг всім дітям з особливими освітніми потребами.

Фахівцями (спеціалістами) ІРЦ розроблені заняття з дітьми з особливими освітніми потребами для корекційних педагогів, практичних психологів, напрацьовані матеріали для проведення консультацій з батьками та педагогами, зокрема, що стосуються психологічної підтримки дітей під час воєнних дій. Зазначені матеріали систематично розміщуються на сторінках Facebook ІРЦ та Центру професійного розвитку педагогічних працівників міста Києва.

Здійснюється постійний моніторинг за дотриманням прав дітей з інвалідністю в закладах освіти.

У 2023 році кількість закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) з інклюзивними класами збільшилася на 15 і становить 62% (267 шкіл). У 1 688 інклюзивних класах навчається 2 672 учні з ООП.

У новостворені інклюзивні класи введено додаткові ставки асистента вчителя. Фактично забезпечують підтримку в освітньому процесі учнів з ООП 1 245 асистентів учителів. У 2023 році у 16 ЗЗСО функціонувало 72 спеціальних класи, в яких навчалося 597 осіб з ООП.

У Києві працює 14 ІРЦ. Мережу ІРЦ Києва розширено шляхом утворення філії ІРЦ № 1 Голосіївського району (рішення Київської міської ради від 25.05.2023 № 6474/6515).

Робота з дітьми, батьками та педагогами фахівцями (консультантами) ІРЦ проводиться у приміщеннях з наявним укриттям, а також по місцю навчання осіб з ООП у закладах освіти, які мають власні найпростіші укриття.

З метою забезпечення права дітей з ООП віком від 0 до 18 років на здобуття освіти у 2023 році в 1,2 раза зросла кількість послуг, наданих фахівцями ІРЦ дітям з ООП. Усього таких послуг надано 22 тис. (у 2022 році – 19 тис). З них 7,8 – комплексні психолого-педагогічні оцінки розвитку дитини, які проводилися з метою визначення особливих освітніх потреб дітей, рівня підтримки в освітньому процесі та розроблення рекомендації щодо освітніх програм для осіб з порушеннями психофізичного розвитку;

1 073 дітей з ООП дошкільного і шкільного віку (у 2022 році – 820), які не охоплені навчанням у закладах освіти, у тому числі 63 дитини з числа ВПО отримали 14 тис психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових індивідуальних послуг (2022 рік – 14 тис послуг). Заняття відвідували як діти, які не зараховані до закладів освіти, так і вихованці та учні закладів дошкільної та загальної середньої освіти. 642 особи з числа ВПО звернулися до ІРЦ міста для проведення комплексних психолого-педагогічних оцінок розвитку дитини з метою визначення особливих освітніх потреб.

Фахівці (консультанти) ІРЦ 4,2 тис. разів брали участь у виїзних засіданнях команд психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП у закладах освіти, а також психолого-педагогічних комісіях спеціальних ЗЗСО.

З метою забезпечення системного кваліфікованого супроводу, методичної допомоги, просвітницької діяльності педагогічних колективів, що працюють з дітьми та молоддю з ООП фахівці ІРЦ організували та провели, зокрема за допомогою онлайн-платформ, понад 670 різноманітних заходів (конференцій, семінарів, засідань за «круглим» столом, тренінгів, марафонів, майстер-класів з питань організації інклюзивного навчання, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з ОПП; брали участь у партнерських нарадах зі спеціалістами закладів охорони здоров'я, громадських організацій закладів (установ) соціального захисту населення, служб у справах дітей щодо організації інклюзивного навчання та супроводу дітей з ООП.

Методичні та інформаційні матеріали щодо роботи з дітьми з ООП систематично розміщуються на сайтах, сторінках Facebook ІРЦ та Центру професійного розвитку педагогічних працівників м. Києва. Між ІРЦ міста та Центром професійного розвитку педагогічних працівників м. Києва підписані угоди про співпрацю з метою професійної підтримки та професійного розвитку педагогічних працівників з питань інклюзивного навчання.

Перед ІРЦ столиці постали нові виклики, пов'язані з першочерговим наданням психологічної допомоги киянам та ВПО, що постраждали внаслідок військових дій. Так:

у ІРЦ № 1 **Голосіївського району** запроваджено **ізраїльську методику «Хібукі-терапію»**. Хібукі — це іграшка-модель, деталі якої ретельно продумані й виважені і є важливим інструментом, який допомагає українським дітям подолати травму війни. Заняття проходять у груповій та індивідуальній формі. Хібукі-терапію у 2023 році провели для 10 дітей.

Також фахівці ІРЦ № 1 надають послуги з раннього розвитку дітей з ООП. Проводять групові та індивідуальні корекційно-розвиткові заняття для дітей раннього віку, консультують батьків і постійно отримують від них зворотній зв'язок по успіхам занять вдома.

В ІРЦ № 7 **Подільського району** психологи використовують **методики «арт-терапії» та «казкотерапії»** з дітьми з метою подолання психологічних травм внаслідок війни. У 2023 році 24 дитини отримали відповідну допомогу.

Між ІРЦ № 14 **Оболонського району** підписано меморандум про співпрацю з БО «СХІД-SOS» для досягнення спільних цілей у допомозі вимушено переміщеним особам та тих, які страждають від гендерно зумовленого насильства.

У Київському університеті імені **Бориса Грінченка** у 2024 році навчаються **113 здобувачів з числа дітей / людей з інвалідністю**, зокрема 10 мають інвалідність по зору, 1 віднесений до маломобільної групи населення.

Для забезпечення якісної підтримки і супроводу освітнього процесу для здобувачів з числа дітей / людей з інвалідністю в Університеті функціонує Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю, який протягом 2023 року

надавав педагогічні, соціальні-психологічні послуги та із працевлаштування студентів з інвалідністю. За цей час допомога надавалася переважно в дистанційному форматі через листування та відео-зустрічі. Було проведено 105 індивідуальних консультацій для студентів з інвалідністю, їхніх батьків та викладачів.

У Ресурсному центрі в межах технічного супроводу створені комп'ютеризовані робочі місця, обладнані синтезаторами мови. Зокрема, для студентів з ураженням зору є портативний дисплей Брайля, портативний відеозбільшувач (5 дюймів), настільний принтер шрифту Брайля. Студенти мають доступ до адаптивного технічного обладнання для сканування навчальної літератури та її переведення в електронний вигляд, прослуховування аудіозаписів лекцій та створення власних записів за допомогою наявного в центрі цифрового диктофону. Крім того, у Ресурсному центрі можна отримати послуги з формування та вдосконалення слухомовленнєвих та когнітивних навичок за допомогою програми «Живий звук». Облаштовано зони тілесно- рухового та психологічного розвантаження. Установлені «Інтерактивна проєкція на підлогу», «Інтерактивні панелі» для поліпшення психоемоційного фону, стимуляції активної фізичної діяльності, психомоторного розвитку та релаксації.

Протягом усього навчання студентам з інвалідністю надається тьюторська та волонтерська підтримка з боку фахівців центру, студентів та викладачів. Фахівцями Ресурсного центру здійснюватиметься спеціальна підготовка викладачів до роботи в інтегрованих групах, проводитимуться майстер-класи, тренінги з проблем педагогічної взаємодії зі студентами з інвалідністю.

Протягом 2022 року Центр надавав педагогічні, соціально-психологічні послуги, послуги із працевлаштування студентів з інвалідністю. Послуги надавалися переважно в дистанційному форматі через листування та відео-зустрічі в Google Meet. Було проведено 85 індивідуальних консультацій для студентів з інвалідністю, їхніх батьків та викладачів. Соціально-психологічна служба Університету здійснювала консультування з питань соціального захисту та надавала психологічну підтримку учасникам освітнього процесу.

У рамках соціального проєкту «З Києвом і для Києва» діє **студенський проєкт «Лінія життя»**. Мета проєкту: допомога дітям з інвалідністю, що перебувають у Реабілітаційному центрі «Заново». У період із січня по квітень 2023 року проведено зустрічі з дітьми, їхніми батьками, адміністрацією центру, зібрано та перераховано кошти на центр і реабілітацію хлопчика з порушеннями зору.

Співробітники та студенти на запрошення організаторів «Ukrainian Beauty without borders» долучилися до підготовки зйомок випускного вечора Інклюзивної модельної школи «Нові ми». Учасниці проєкту – дівчата з інклюзією, які пройшли адаптивне навчання в рамках благодійного проєкту, провели зйомку у форматі створення фотопортфолію в різних образах, в ексклюзивних модельних автентичних українських костюмах з колекції знаного колекціонера Мили Вишиванки. Частина знятих образів у рамках заходів

публічної дипломатії репрезентувалася в проєкті «Ukrainian Beauty without borders» у Норвегії, Великій Британії та інших країнах світу.

У вересні 2023 року відбувся онлайн-вебінар «Особливості роботи куратора академічної групи з соціально незахищеними категоріями студентів у закладах вищої освіти», який провела завідувачка юридичного сектору Служби у справах дітей та сім'ї міста Києва Тетяна Бадилевич.

СПОРТИВНІ, ФІЗКУЛЬТУРНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНІ, СПОРТИВНО-МАСОВІ ЗАХОДИ

За інформацією Департаменту молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у відповідності до Календарного плану спортивних заходів з видів спорту осіб з інвалідністю та фізкультурно-спортивної реабілітації на 2023 рік міста Києва Київським міським центром з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» у 2023 році було організовано участь:

у 21 Всеукраїнському змаганні 106 спортсменів з інвалідністю та 59 тренерів міста Києва;

у 36 міжнародних змаганнях 65 спортсменів з інвалідністю міста Києва та 22 тренера.

Інформація про всі спортивні, фізкультурно-реабілітаційні заходи та спортивно-масові заходи, які проводить КМЦ «Інваспорт», розміщено на веб-сайті за посиланням: www.invasport.kiev.ua та в соціальних мережах.

Також протягом минулого року Департаментом надані послуги з оздоровлення та відпочинку 448 дітей з інвалідністю.

Щодо доступності спортивних споруд:

згідно даних щорічної статистичної звітності за 2023 рік у місті Києві налічується **4 622** спортивних споруди, з них: **1 658** спортивних споруд, які пристосовані для занять фізичною культурою і спортом людей з інвалідністю. **Зауважу, що це становить лише 35,9%.**

На 3 спортивних спорудах, підпорядкованих Департаменту, проведено реконструкцію та капітальний ремонт і враховані вимоги державних будівельних норм щодо доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення а саме:

- 1) легкоатлетичний манеж КМШВСМ (просп. П. Тичини, 18),
- 2) басейн ШВСМ м. Києва (вул. Бастіонна, 7),
- 3) стадіон «Русанівець» (бульв. Ігоря Шамо, 12-А).

Також Департамент поінформував, що під час будівництва, реконструкції та капітального ремонту реалізується комплекс архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних і організаційних заходів, що відповідають вимогам державних будівельних норм (ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» та ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»), стандартам і правилам

щодо забезпечення доступності людей з інвалідністю. За інформацією районних в місті Києві державних адміністрацій площинні спортивні споруди загального користування доступні особам з інвалідністю.

У 2023 році у Дарницькому районі міста Києва до закладів загальної середньої освіти забезпечено безперешкодний доступ на перший поверх для людей з інвалідністю (встановлено пандус), у 4 закладах освіти, а саме: початкових школах № 332, 334, ліцею «Інтелект», гімназії «Київська Русь» – встановлено ліфт, у СШ № 113 – у наявності підйомник, так спортивні зали, та інші приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять, які розташовані на першому поверсі доступні для людей з інвалідністю.

КУЛЬТУРА

За інформацією Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у його підпорядкуванні перебуває 61 заклад культури, з них 33 є балансоутримувачами майна територіальної громади міста Києва, інші заклади культури орендують приміщення для здійснення своєї господарської діяльності.

З метою забезпечення **безперешкодного відвідування культурно-освітніх закладів** міста Києва особами з інвалідністю, зокрема людьми з порушеннями опорно-рухового апарату, комунальними закладами культури міста Києва протягом останніх років виконані роботи з облаштування вхідних груп будівель пандусами, зокрема:

- 1) Музей історії міста Києва (вул. Б. Хмельницького, 7, вул. Паньківська, 9, вул. Дениса Антіпова, 31),
- 2) Київський культурний кластер «Краків» (Русанівська набережна, 12),
- 3) Музей Гетьманства (вул. Спаська, 16-Б),
- 4) Музей театрального, музичного та кіномистецтва України (вул. Велика Васильківська, 121-А),
- 5) Публічна бібліотека ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва (вул. Винниченка, 16, вул. Ігоря Шамо, 2/7),
- 6) Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра (вул. Гетьмана Павла Скоропадського, 31),
- 7) Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв (вул. Жилянська, 88),
- 8) КХМ «Київська муніципальна академія танцю ім. Сержа Лифаря» (вул. Данькевича, 4-А),
- 9) ТВЗК «Київський національний академічний Молодий театр» (вул. Прорізна, 17),
- 10) ТВЗК «Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра» (Броварський проспект, 25),
- 11) ТВЗК «Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва» (вул. Межигірська, 2),

12) ТКЗК «Київський академічний театр українського фольклору «Берегиня» (вул. Івана Миколайчука, 3-А).

Деякими закладами культури були частково **переобладнані санітарно-гігієнічні приміщення** їх будівель для людей з інвалідністю, зокрема:

1) Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв (вул. Жилинська, 88),

2) ТВЗК «Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва» (вул. Межигірська, 2),

3) Київський культурний кластер «Краків» (Русанівська набережна, 12),

4) ТВЗК «Київський національний академічний театр оперети» (вул. Велика Васильківська, 53/3),

5) Центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка (проспект Берестейський, 25-А),

6) Музей історії міста Києва (вул. Б. Хмельницького, 7, вул. Паньківська, 9).

Варто відмітити, що ТВЗК «Київський національний академічний театр оперети» виконано роботи з **розширення рядів у глядацькій залі для людей, які пересуваються на кріслах колісних**, а у будівлях ТВЗК «Київський академічний драматичний театр на Подолі» та культурного кластеру «Краків» КП «Київський культурний кластер» на Русанівській набережній, 12, **встановлено ліфти**.

Слід зазначити, що при розробці проектної документації на виконання робіт з капітального ремонту, ремонтно-реставраційних робіт та реставрації об'єктів закладів культури враховуються будівельні вимоги зі створення безбар'єрного середовища. Складність виконання робіт із забезпечення безперешкодного доступу обумовлена в тому числі тим, що **багато закладів розташовані в історичному ареалі міста Києва, у будівлях, які є пам'ятками**.

Враховуючи, що у 2022 та 2023 роках **видатки з бюджету міста Києва на реалізацію забезпечення доступності** підпорядкованих установ, організацій та закладів культури для людей з інвалідністю **не були передбачені**, заклади культури докладають можливих зусиль щодо покращення ступеня безбар'єрності за власні кошти.

Виконання робіт із створення безбар'єрного простору в будівлях закладів культури, підпорядкованих Департаменту культури, буде продовжуватись і у 2024 році.

У 2023 році до фондів публічних бібліотек міста Києва надійшло 70 примірників літератури, надрукованої шрифтом Брайля.

За підтримки Українського культурного фонду розпочато роботу над втіленням у дію інклюзивного проекту стосовно **тактильної адаптації вистав для глядачів ТВЗК «Київський національний академічний театр оперети»**. Зазначений театр став першим закладом у місті Києві, який має намір **реалізувати доступні вистави для відвідувачів із втратою або порушеннями зору**.

Департамент культури за підтримки Уповноваженої та Громадської організації «Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху «Українське товариство глухих» (УТОГ) ініціював проведення **навчання жестової мови** для представників **адміністративного персоналу муніципальних закладів культури** міста Києва. Приблизно 120 людей-учасників з більш ніж 80 закладів культури столиці, включно з музеями, бібліотеками, школами мистецького спрямування, театрами, культурними центрами та кластерами в **разі успішної реалізації навчання отримують базові навички спілкування жестовою мовою**, що створить більш комфортні умови для відвідування закладів культури людьми з інвалідністю з порушеннями слуху.

Після скасування воєнного стану буде продовжуватися робота з впровадження в діяльність музеїв персональних електронних екскурсоводів – аудіогідів та їх аналогів. При цьому, серед аналогів є електронні планшети з можливістю швидкого програмування з використанням різних мов. Крім того, музейні простори планується облаштовувати в майбутньому мнемосхемами, макетами окремих експонатів та аудіосупроводом до них, створювати аудіозаписи до експозицій, тексти до експозицій шрифтом Брайля тощо.

Управління туризму та промоцій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформувало, що протягом 2023 року КНП «Київський центр розвитку туризму», який підпорядкований Управлінню, враховуючи обмежене фінансування, власними силами здійснив поточне **очищення мінімакетів туристично привабливих об'єктів із шрифтом Брайля**, провів тимчасовий ребрендинг 25 туристичних пілонів, щомісячний моніторинг, обстеження та фотофіксація понад 100 елементів туристичної навігації містом.

У межах виконання Міської цільової програми «Підтримка Киян – Захисників та Захисниць України» на 2023–2025 роки надано екскурсійні послуги киянам – Захисникам та Захисницям України, членам їх сімей та киянам – членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, метою яких є надання комплексу **туристично-реабілітаційних послуг** у місті Києві та Київській агломерації учасникам бойових дій та їх сім'ям. Усього проведено 17 екскурсій для 311 осіб.

Крім того, спільно з Київським міським центром соціальної, психологічної, професійної та трудової реабілітації «АСКОЛЬД» проводиться робота щодо залучення **фахівців з жестової мови до проведення низки регулярних безкоштовних соціально спрямованих екскурсій**.

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ

Департамент інформаційно-комунікаційних технологій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) повідомляє про те, що на виконання рішення Київської міської ради від 23.09.2021 № 2392/2433 «Про створення програмного модуля «Інформаційна база об'єктів соціальної сфери та безбар'єрних маршрутів в місті Києві» й інформаційного шару «Мапа доступності міста Києва» інформаційно-

аналітичної системи «Управління майновим комплексом територіальної громади міста Києва» комунальне підприємство «Головний інформаційно-обчислювальний центр» (далі – КП ГІОЦ) спільно з Департаментом соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) сформувало орієнтовний опитувальник для наповнення інформаційного шару Мапи доступності міста Києва.

Також створено базу даних і додаток у вигляді ArcGIS Web Mapping Application для її наповнення. У тестовому режимі у базі даних розміщено інформацію про 62 об'єкти разом з їх атрибутами відповідно до орієнтовного опитувальника.

Відповідно до доручення заступника голови Київської міської державної адміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень М. Хонди від 25.01.2024 № 3220 визначені структурні підрозділи виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районні в місті Києві державні адміністрації та підпорядковані їм комунальні підприємства забезпечують заповнення опитувальника стосовно об'єктів, для яких визначаються параметри доступності, для подальшого внесення їхніх даних до Мапи доступності міста Києва.

У 2023 році КП ГІОЦ не вдалося завершити процедуру закупівлі послуг зі створення програмного модуля «Інформаційна база об'єктів соціальної сфери та безбар'єрних маршрутів у місті Києві» інформаційно-аналітичної системи «Управління майновим комплексом територіальної громади міста Києва» (далі – ІАС «Майно») (<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-09-21-009240-a>) у зв'язку із прийнятим рішенням Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель стосовно скарги одного з учасників торгів.

Для забезпечення повноцінного функціонування Мапи доступності міста Києва у 2024 році у межах виконання одного із заходів Комплексної міської цільової програми «Цифровий Київ» на 2024-2025 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 07.12.2023 № 7516/7557, КП ГІОЦ планує провести закупівлю необхідних послуг щодо розроблення програмного модуля «Інформаційна база об'єктів соціальної сфери та безбар'єрних маршрутів у місті Києві» у складі ІАС «Майно».

Стосовно приведення офіційних інформаційних електронних ресурсів до вимог ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0» поінформовано, що вимоги доведено до відома КП ГІОЦ щодо безумовної необхідності використовувати при розробці програмних продуктів вимоги зазначеного ДСТУ.

Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував про виконання Плану заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року у м. Києві,

затвердженого розпорядженням Київського міського голови від 21.04.2023 № 350.

З метою створення інклюзивного середовища та забезпечення безперервного доступу до інформації про події в місті Києві для людей з інвалідністю (зокрема, з порушеннями зору та слуху) Департаментом спільно з підпорядкованими комунальними медіа (Комунальним підприємством Київської міської ради «Телекомпанія «Київ», Комунальним підприємством «Радіостанція «Голос Києва»), Комунальним підприємством Київської міської ради «Київінформ» та Комунальним некомерційним підприємством виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Центр комунікації» забезпечено широке інформування громадськості про заходи щодо підтримки людей з інвалідністю, які проводить місцева влада, а також систематичне висвітлення на цифрових платформах тематичних матеріалів.

На Офіційному порталі Києва у розділі «Міські Сервіси» – «Пільги, субсидії та соціальний захист» актуальну інформацію розміщено в рубриках «Людам з інвалідністю» (https://kyivcity.gov.ua/pilhy_dovidky_ta_sotsialnyi_zakhyst/invalidam/), «Інші соціальні питання» (https://kyivcity.gov.ua/pilhy_dovidky_ta_sotsialnyi_zakhyst/inshi_sotsialni_pytannia/), «Сім'ям», а саме: «Допомога людям з інвалідністю» (https://kyivcity.gov.ua/pilhy_dovidky_ta_sotsialnyi_zakhyst/simiam/dopomoga_lyudyam_z_invalidnistyu/), «Система безоплатної правової допомоги для постраждалих від сексуального насильства під час війни та домашнього насильства» (https://kyivcity.gov.ua/pilhy_dovidky_ta_sotsialnyi_zakhyst/sistema_bezoplatno_pravovo_dopomogi_dlya_postrazhdalikh_vid_seksualnogo_nasilstva_pid_chas_viyeni_ta_domashnogo_nasilstva/) тощо.

Комунальним підприємством Київської міської ради «Телекомпанія «Київ» у межах щоденного цілодобового інформаційного мовлення забезпечено адаптацію програм для громадян з порушеннями слуху шляхом перекладу жестовою мовою. Одночасно на телеканалі «Київ» присутній рухомий рядок, у якому подається соціально важлива та актуальна інформація.

Протягом звітного періоду до телеефіру телеканалу «Київ» було запрошено таких спікерів: Юліан Чаплінський (архітектор), Вікторія Пастерначенко (директорка інклюзивно-ресурсного центру), Маріанна Онуфрик (експертка з соціальної та інклюзивної політики). Темати обговорення стали Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю, розбудова міст за інклюзивною системою; що таке аутизм, способи лікування; санаторії та санаторне лікування (реабілітаційні центри); система дитячих інтернатів в Україні тощо.

В ефірі телеканалу «Київ» у рамках реалізації стратегії створення безбар'єрного простору в Україні забезпечено систематичне висвітлення заходів, подій та новин, що відбувалися в Києві та Україні. Так, було забезпечено висвітлення круглого столу, приуроченого до Міжнародного дня людей з інвалідністю, за участі представників структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації),

дотичних до вирішення проблем людей з інвалідністю. Були розглянуті питання, пов'язані з різними аспектами соціальної захищеності людей з інвалідністю, створенням доступного простору, працевлаштуванням людей з інвалідністю та їх реабілітацією тощо.

Комунальним підприємством «Радіостанція «Голос Києва» заходи, події та новини на тему безбар'єрного середовища висвітлювалися у програмах «Київ Вголос» та «Надя Васіна шоу». Протягом звітнього періоду до ефіру радіостанції «Київ FM» було запрошено таких спікерів: Ігоря Кошівка (заступника директора з реабілітації 1-го Територіального медичного об'єднання), Ксенію Семенову (депутатку Київської міської ради фракції «Слуга народу»), Олександра Кондратюка (засновника Всеукраїнської освітньої компанії Setstud). Темами обговорення стали ведення роботи в напрямку створення безбар'єрного простору для ветеранів; достатність реабілітаційних центрів у місті Києві; інтеграція дітей з особливими освітніми потребами у звичайні школи тощо.

У спецпроекті до Дня Києва у радіоефірі із заступницею голови Київської міської державної адміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень М. Хондою обговорювалися актуальні питання інклюзії в місті Києві та шляхи вирішення нагальних питань.

Об'єднаний вебпортал «Київ24.news» Комунального підприємства Київської міської ради «Телекомпанія «Київ» і Комунального підприємства «Радіостанція «Голос Києва» (<https://kyiv24.news/>) адаптовано для забезпечення доступу до інформації людей з порушеннями слуху або зору, на ньому систематично публікувалася дотична інформація, до прикладу: «У київській підземці з'являться інклюзивні потяги» (<https://kyiv24.news/news/ukyivskij-pidzemczizyavlyatsya-inklyuzyvni-potyagy>), «Lego випустить конструктор зі шрифтом Брайля: коли його можна буде придбати» (<https://kyiv24.news/news/lego-vypustyt-konstruktor-zi-shryftom-brajlya-koly-jogo-mozhna-bude-prydbaty>), «Доступні магазини: ЕКО МАРКЕТ разом з Доступно.UA починають співпрацю заради безбар'єрності» (<https://kyiv24.news/news/dostupni-magazyny-eko-market-razom-z-dostupno-ua-rochynayut-spiivpraczyu-zarady-bezbaryernosti>), «Допомога онлайн для українців з інвалідністю безкоштовно весь листопад 2023» (<https://kyiv24.news/news/dopomoga-onlajn-dlya-ukrayincziv-z-invalidnistyu-bezko-shtovno-ves-lystopad-2023>), «Київ планує закупівлю індивідуального транспорту для людей з інвалідністю» (<https://kyiv24.news/news/kyiv-planuye-zakupivlyu-individualnogo-transportu-dlya-lyudej-z-invalidnistyu>) тощо.

Комунальним підприємством Київської міської ради «Київінформ» тему безбар'єрного середовища в місті Києві широко висвітлено на вебпорталі «Вечірній Київ» за тегами #Інклюзивність (<https://vechirniy.kyiv.ua/tag/71/>), #Безбар'єрність (<https://vechirniy.kyiv.ua/tag/881/>), #Інвалідність (<https://vechirniy.kyiv.ua/tag/1386/>), #Соціальна політика (<https://vechirniy.kyiv.ua/tag/153/>), до прикладу: «Благодійний Кураж привертав увагу до безбар'єрності та ментального здоров'я» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/84618/>), «Національна оперета України презентує п'ять вистав, що адаптовані для людей з втратою

зору» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/88467/>), «Для поранених воїнів запрацювала урядова «гаряча лінія» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/88199/>), «Безоплатна реабілітація для осіб з інвалідністю: на Київщині відкрили спеціалізований центр» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/88095/>), «Основні виклики для безбар'єрності у воєнний час: урядовці підсумували річну роботу» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92269/>), «Проект «Працюй» допоможе знайти роботу українцям з інвалідністю» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/89748/>), «У Києві Служба зайнятості допомагає людям з інвалідністю: які є вакансії» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/91865/>), «Право на безоплатний протез в Україні мають всі, хто цього потребує: подробиці» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/90079/>), «Київ працює над створенням хабів для допомоги ветеранам під час реінтеграції в цивільне життя» (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92059/>) тощо.

Серед пріоритетних завдань підпорядкованого Комунального некомерційного підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Центр комунікації» (далі – Центр комунікації) – створення **мережі муніципальних відкритих громадських просторів** як локальних ресурсних центрів розвитку демократії та налагодження діалогу у форматі «влада-громада». На базі Центру комунікації функціонують **три відкриті громадські простори Vcentri HUB** у Шевченківському, Оболонському та Голосіївському районах міста Києва, які надають методичну, практичну та юридичну допомогу для проведення публічних заходів: консультацій з громадськістю, робочих нарад, навчальних заходів, круглих столів, тренінгів тощо. Протягом звітнього періоду у Vcentri HUB проведено майже 800 заходів, у яких взяли участь приблизно 15 000 киян, у тому числі і люди з інвалідністю, ВПО, лідери учнівського самоврядування, представники молодіжних рад, студенти, волонтери тощо.

У закладах **Vcentri HUB** є все необхідне для проведення заходів різних форматів – мультимедійне обладнання, мережа Wi-Fi, сучасна система клімат-контролю. **Приміщення доступні для людей з інвалідністю** та умовно розділені на декілька зон: основний великий зал, окрема дитяча кімната, коворкінг-зона та конференц-кімната.

Центром комунікації налагоджена тісна співпраця з інститутами громадянського суспільства, які опікуються людьми з інвалідністю, зокрема, між підприємством та ВГОІ «Українське товариство глухих» **підписано Меморандум про співпрацю**. За необхідності на заходи запрошуються перекладачі жестової мови.

Департаментом спільно з Центром комунікації відповідно до Міської цільової програми розвитку інформаційно-комунікативної сфери міста Києва на 2022–2024 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 07.10.2021 № 2723/2764, протягом звітнього періоду в Vcentri Hub у Шевченківському, Оболонському та Голосіївському районах міста Києва було реалізовано такі заходи:

«Розробка та реалізація комплексної програми реабілітації людей з функціональними порушеннями чи інвалідністю на базі Київського міського клінічного госпіталю ветеранів війни»;

показ вистави форум-театру «Мій Дім», яка продемонструвала проблеми самостійного проживання людей з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень;

у Vcentri Hub: Шевченківський проведено захід в рамках проєкту «Розробка та реалізація комплексної програми реабілітації людей з функціональними порушеннями чи інвалідністю на базі Київського міського клінічного госпіталю ветеранів війни».

Департаментом містобудування та архітектури у рамках виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 року № 537 забезпечено проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з урахуванням гендерного аспекту, а також поширено та оприлюднено інформацію щодо доступності об'єктів фізичного оточення на офіційному сайті Київської міської державної адміністрації: <https://docs.google.com/viewer?embedded=true&url=https://kyivcity.gov.ua/img/item/general/9835.pdf>.

Під час надання містобудівних умов та обмежень для проєктування об'єктів будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація з пристосуванням) Департамент зазначає про необхідність виконання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» під час проєктування об'єктів будівництва.

Відповідно до Положення про архітектурно-містобудівну раду при Департаменті містобудування та архітектури, затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 23.12.2011 № 2455, при розгляді містобудівної, проєктної документації та передпроєктних пропозицій рекомендації надаються на підставі їх оцінки відповідно до вимог законодавства, державних будівельних норм (у тому числі й до вимог будівельних норм, державних стандартів і правил щодо доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення). Засідання архітектурно-містобудівної ради, її секцій, є відкритими.

Департаментом на постійній основі забезпечується опрацювання намірів щодо влаштування засобів безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів або їх розумного пристосування відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року № 668.

Департамент з питань державного архітектурно-будівельного контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що відповідно до статті 10 Закону України «Про архітектурну діяльність», для забезпечення під час забудови територій, розміщення і будівництва об'єктів архітектури додержання суб'єктами архітектурної діяльності затвердженої містобудівної та іншої

проектної документації, вимог вихідних даних, а також з метою захисту державою прав споживачів будівельної продукції здійснюється в установленому законодавством порядку державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд.

Порядок здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553 (далі – Порядок № 553).

Під час здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю на території міста Києва Департамент здійснює заходи спрямовані на дотримання суб'єктами містобудування вимог, зокрема ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» під час проєктування, будівництва нових, реконструкції, реставрації, капітальному ремонті та технічному переоснащенні існуючих житлових будинків, громадських будівель та споруд, а також на розумне їх пристосування з урахуванням потреб маломобільних груп населення.

Департамент у **2021 році** надавав Міському комітету доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури інформацію про відсутність чи наявність виявлених порушень додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Так, у період з **02.01.2021 по 31.12.2021** Департаментом було **встановлено порушення додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 6 об'єктах будівництва.**

Водночас, на період дії воєнного стану відповідно до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» **проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) припинено.**

Під час розгляду питання щодо прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) наслідками, шляхом видачі (відмови у видачі) сертифіката особлива увага звертається на наявність засобів **безперешкодного доступу до об'єктів – інженерно-технічної, функціональної частини (елементи, конструкції) будинків, споруд будь-якого призначення, зокрема пандуси, підйомники та платформи для людей з інвалідністю, паркувальні місця, тактильні елементи, смуги, інформаційні покажчики, звукові системи тощо.**

Департамент транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що під час здійснення процедури закупівель до тендерної документації включаються технічні вимоги до транспортних засобів загального користування для перевезення пасажирів, які відповідають чинним національним та міжнародним стандартам, що враховують потреби людей з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення. На виконання пункту 10 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081, встановлена обов'язкова вимога щодо забезпечення роботи на об'єктах конкурсу транспортних засобів, пристосованих для перевезення людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у кількості до **50 відсотків** від загальної кількості автобусів, тобто, конструкція автобусів повинна передбачати можливість перевезення не менше одного крісла колісного.

КП «Київпастрас» оновлює автобусний, тролейбусний і трамвайний парки транспортними засобами, які мають низький рівень підлоги та пристосовані для перевезення пасажирів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

У **2023** році у місті Києві збільшилася кількість сучасного **низькопідлогового громадського транспорту:**

автобусів Mercedes-Benz O530 – на 21 од.;

автобусів Irisbus Citelis 12 – на 18 од.;

автобусів Volvo 8500, 8700 – на 3 од.;

трамваїв K1 T306 – на 9 од.

Відповідно до інформації комунальної служби перевезень виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), моніторинг роботи **міських автобусних маршрутів** загального користування в режимі маршрутного таксі показує, що **станом на січень 2024 року**, на маршрутах працює **більше 300 транспортних засобів пристосованих для перевезення людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення** (загальна кількість автобусів, яка випускається перевізниками на лінію становить у середньому – 793 автобуси).

На автобусних маршрутах загального користування міста Києва, які працюють у звичайному режимі руху і обслуговуються КП «Київпастрас», працює рухомий склад призначений для перевезення людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (відповідно до чинних договорів – **377 автобусів з низьким рівнем підлоги**). Також на міських маршрутах функціонує **117 низькопідлогових трамваїв**.

Задля підвищення рівня інклюзивності метрополітену, у пасажирських салонах вагонів надається звукова, відео і текстова інформація:

824 вагони обладнано радіоінформаторами (надається інформація про назви станцій прибуття та наступні за маршрутом прямування);

для людей з порушеннями слуху **612 вагонів обладнано моніторами**, на яких транслюються відео-інформаційні матеріали: назви поточних та наступних станцій, напрямки слідування, пересадочні вузли, зупинки наземного транспорту, міська інфраструктура поруч.

До виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) своєчасно надаються відомості про результати контролю за дотриманням підприємствами, що здійснюють пасажирські

перевезення на території міста Києва, вимог законодавства України щодо наявності на маршрутах транспортних засобів, доступних для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, для їх подальшого розміщення на офіційному сайті.

У 2023 році КК «Київавтодор» та шляхово-експлуатаційними підприємствами міста виконано роботи з улаштування 1 220 понижень бортового каменю з обладнанням тактильною навігацією на 596 наземних пішохідних переходах. КП «Центр організації дорожнього руху» на 68 світлофорних об'єктах встановлено 153 пристрої звукового оповіщення для безпечного переходу проїзних частин особами з інвалідністю з порушеннями зору.

Під час розробки проєктної документації на виконання робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів вулично-дорожньої мережі міста Києва проєктні організації керуються настановами ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів», ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 «Будинки і споруди. Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для людей з порушеннями зору і слуху». Перед затвердженням проєктної документації в обов'язковому порядку проводиться її експертиза відповідно до ДСТУ 8907:2019 «Настанова щодо організації проведення експертизи проєктної документації на будівництво», зокрема щодо дотримання вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Планом заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року у місті Києві, затвердженим розпорядженням Київського міського голови від 21.04.2023 № 350, передбачено заходи з адаптації міської інфраструктури для забезпечення вільного доступу маломобільних груп населення. На сьогодні Департаментом спільно з підпорядкованими комунальними підприємствами опрацьовується питання щодо збільшення обсягів виконання робіт, спрямованих на створення доступного середовища, зокрема планується виконання робіт з пониження бортового каменю на 765 наземних пішохідних переходах із влаштуванням тактильної навігації, а також влаштування 13 підвищених наземних пішохідних переходів та 5 інклюзивних перехресть. Подальше впровадження пристроїв звукового оповіщення для людей з порушеннями зору на діючих та новозбудованих світлофорних об'єктах.

Заплановано в межах видатків загального фонду облаштування 20 безбар'єрних піходів до соціально важливих об'єктів.

Департамент територіального контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував, що підготував проєкт рішення Київської міської ради з внесення змін до Правил благоустрою міста Києва, затверджених рішенням Київської міської ради від 25.12.2008 № 1051/1051. У план діяльності Київської міської

ради з підготовки проєктів регуляторних актів на 2024 рік включено проєкт рішення Київської міської ради «Про Правила благоустрою території міста Києва», який враховує потреби людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на території міста Києва.

Крім цього, Департаментом розробляється етапність виконання у 2024 році заходів з проведення робіт з реставрації нежитлової будівлі на вул. Богдана Хмельницького, 51-А з урахуванням прав людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Будівля Комунального підприємства «Київблагоустрій» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) на вул. Дегтярівській, 31, корпус 2 має спеціалізований вхід з пандусом для людей з інвалідністю.

Додаткові заходи щодо забезпечення безбар'єрного простору можуть бути реалізовані підприємством за умови додаткового фінансування, альтернативних джерел для їх реалізації.

Згідно з підпунктом 19.1.1 пункту 19.1 розділу XIX Правил благоустрою міста Києва, затверджених рішенням Київської міської ради від 25.12.2008 № 1051/1051 (далі – Правила) Департамент виконує функції інспекції з питань благоустрою в місті Києві, здійснює контроль за станом благоустрою міста, а також контроль за дотриманням та здійсненням заходів, спрямованих на виконання вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

Підпорядкованому комунальному підприємству надано доручення враховувати потреби людей з інвалідністю, інших маломобільних груп при проведенні будь-яких робіт з благоустрою об'єктів та територій, а при розробці проєктно-кошторисної документації враховувати обов'язкове дотримання у проєктах вимог: ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»; ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 «Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху»; ДСТУ Б ISO 21542:2013 «Будинки і споруди. Доступність і зручність використання побутового життєвого середовища», ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд».

Департамент комунальної власності міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував про те, що Київською міською радою прийнято рішення від 14.12.2023 № 7579/7620 «Про затвердження примірних договорів оренди комунального майна територіальної громади міста Києва», яким передбачено включення до незмінюваних умов договору оренди зобов'язання орендаря в разі необхідності здійснювати заходи з метою пристосування об'єкта оренди до потреб людей з інвалідністю з дотриманням ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Питання безбар'єрного простору є надзвичайно важливим особливо в умовах війни, а фізична доступність є однією зі складових вказаного напрямку.

З огляду на викладене, а також на виконання плану заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні

Департаментом спільно з підпорядкованими підприємствами **проводиться моніторинг об'єктів**, які необхідно привести у відповідність до державних будівельних норм, щодо забезпечення безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, робота по виявленню об'єктів щодо яких будуть проводитись дії по оцінці ступеня безбар'єрності фізичного оточення і послуг для людей з інвалідністю, технічного обстеження щодо відповідності нормам безперешкодного доступу людей з інвалідністю, інших маломобільних груп населення, необхідності в розробці проектно-кошторисної документації з подальшим виконанням будівельно-монтажних робіт (за умови залучення бюджетних коштів) тощо.

Департамент (Центр) надання адміністративних послуг виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформував про те, що створення безбар'єрного простору та комфортних умов для обслуговування заявників усіх категорій, у тому числі людей з інвалідністю, є пріоритетом у роботі центрів надання адміністративних послуг.

За результатами моніторингу, проведеного Мінцифри у 2023 році, визначено, що **рівень безбар'єрності ЦНАП у м. Києві становить – 90%**, у той час як у цілому по Україні – 53 %.

Центри надання адміністративних послуг облаштовані за сучасними стандартами з урахуванням потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, адміністратори мають навички комунікації з людьми, які пережили кризову ситуацію.

Забезпечено архітектурну доступність центрів надання адміністративних послуг:

- наявні місця для паркування автомобілів людьми з інвалідністю;
- приміщення облаштовано пандусами;
- встановлено мнемосхеми;
- нанесено тактильні смуги;
- сходи оснащено поручнями, нанесено контрастне маркування;
- санітарно-гігієнічні приміщення пристосовано для людей з інвалідністю: поручнями, тривожними кнопками, тримачами для милиць, дзеркалами з нахилом;

зони для надання послуг комфортні для використання людьми, що пересуваються на кріслах колісних.

Інформаційна система «Міський WEB-портал адміністративних послуг в місті Києві» містить версію для людей з порушеннями зору, є можливість прослухати інформацію про послуги через інформаційний термінал, а також зчитати текст спеціальними приладами для незрячих людей. Здійснюється звуковий супровід виклику на прийом до адміністратора.

Для відвідувачів ЦНАП інформація щодо найпопулярніших послуг доступна також шрифтом Брайля.

У Департаменті функціонує **комунікаційна система людей з порушенням слуху**, яка є новітньою розробкою ДП «Українські сенсорні системи» та забезпечує комфортну взаємодію персоналу з такими відвідувачами.

Встановлено інформаційний кіоск та термінал електронної черги для людей, які пересуваються на кріслах колісних, адміністратори пройшли навчання жестової мови.

У 2020 році за ініціативи Департаменту Київським міським Центром соціальної професійної та трудової реабілітації інвалідів спільно з Громадською організацією «Спілка громадських організацій людей з інвалідністю м. Києва» було проведено моніторинг інклюзивності будівель і споруд центрів надання адміністративних послуг, за результатами якого було надано відповідні рекомендації, подальша робота ведеться з їх урахуванням.

У 2023 році розширено мережу ЦНАП: відкрито територіальні підрозділи ЦНАП у приміщеннях колишніх управлінь соціального захисту населення в Святошинському, Шевченківському, Подільському та Печерському районах. Ремонтні роботи виконувалися відповідно до принципів безбар'єрності.

Для допомоги різним категоріям заявників, а особливо людям літнього віку та людям з інвалідністю в опановуванні цифрових навичок, у всіх центрах надання адміністративних послуг міста Києва функціонують куточки самообслуговування, які є платформами для навчання заявників, як скористатися доступними онлайн-сервісами. Куточки самообслуговування пристосовані для використання особами з інвалідністю.

Для родин з дітьми облаштовані кімнати по догляду за немовлятами та дитячі куточки.

Значна увага приділяється обслуговуванню ветеранів та членів їх родин. Центри надання адміністративних послуг міста Києва долучилися до проекту з підтримки ветеранів війни, які отримали інвалідність I або II групи внаслідок війни, у частині надання консультацій щодо подання документів в онлайн-режимі та отримання допомоги (у період дії проекту).

Подальша робота в цьому напрямі ведеться з урахуванням Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року та Міського плану заходів з її реалізації на 2023-2024 роки, затвердженого розпорядженням Київського міського голови від 21.04.2023 № 350.

Служба у справах дітей виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) поінформувала про те, що протягом липня-серпня 2023 року проведено оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів соціальних закладів за формою, визначеною Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Зокрема, приміщення Служби та переважна більшість підпорядкованих їй закладів є бар'єрними, або частково бар'єрними, оскільки знаходяться в будівлях, що проєктувалися в 1950–1960 роках без урахування потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення і на сьогодні потребують повної капітальної реконструкції.

Інформація щодо доступності закладів, підпорядкованих Службі у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації):

Центр соціально-психологічної реабілітації дітей.

На 2024 рік заплановано встановлення табличок зі шрифтом Брайля, антивандальних знаків доступності для забезпечення кращого доступу до інформації для людей з порушеннями зору, розміщення контрастного маркування на дверях та сходах для легкого та доступного орієнтування, встановлення переносного (портативного) пандусу з метою створення умов для безперешкодного доступу людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівлі закладу.

Центр соціально-психологічної реабілітації дітей № 1.

Є можливість під'їзду автотранспорту якнайближче до входу в заклад з метою висадки / посадки з/в автомобіля. Пішохідні доріжки з рівним покриттям, відповідної ширини, хвіртка легко відкривається, належної ширини, гілки дерев, куці та будь-які інші предмети не створюють небезпеку звисаючи або виступаючи на пішохідні шляхи / тротуари, вхід до закладу, наявна табличка з назвою закладу. Встановлений пандус з відповідним кутом нахилу, поручнями, неслизьким покриттям. Усі сходи однакової висоти мають неслизьке покриття; перша та остання сходинки промарковані, двері відповідної ширини, відкриваються без зусиль. У закладі достатнє природне та штучне освітлення, підлога має неслизьке покриття. На першому поверсі облаштовано туалетне приміщення, яке має ширину дверей з врахуванням потреб людей, що користуються кріслом колісним, в усіх туалетних приміщеннях наявні раковини для миття рук з урахуванням вікових параметрів дітей, тримачі туалетного паперу та сушки для рук розташовані на відповідній висоті.

Працівники Центру забезпечують здійснення заходів виховного характеру, спрямованих на корекцію навчання, емоційного стану дитини, формування особистісних якостей, які сприятимуть інтеграції дитини в суспільство, оволодінню нею уміннями та навичками самообслуговування, правилами поведінки та спілкування з оточуючими, проведення соціально-психологічної реабілітації, спрямованої на налагодження взаємовідносин з близькими людьми та адаптацію до сімейного оточення, проведення корекції психічного стану та оздоровлення дітей.

Центр забезпечує доступність освітніх послуг відповідно до віку та індивідуальних особливостей розвитку дитини, її особливих освітніх потреб. У разі необхідності та за наявної згоди законного представника дитини, працівники Центру забезпечують проходження дитиною комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсних центрах та відповідно до висновку ІРЦ влаштування дитини на навчання з врахуванням індивідуальних особливостей розвитку та освітніх потреб.

У 2024 році адміністрацією Центру будуть розглянуті можливі шляхи залучення спеціаліста з жестової мови під час прийому громадян із порушенням слуху чи мовлення та проведення обстеження доступності будівель і приміщень для маломобільних груп населення.

Київський міський центр соціальної підтримки дітей та сімей.

Вхідні сходи частково продубльовані пандусами. На першу і останню сходинку нанесено відповідне маркування. Місце розташування пандусу

позначено міжнародним знаком доступності. Вхідна група облаштована візуальними інформаційними показниками: адресна табличка, назва закладу. В середині будівель частково відсутні пороги. Покриття пішохідних доріжок рівне, виконане із застосуванням сучасної тротуарної плитки.

Київський міський соціальних гуртожиток для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Приміщення, у якому розміщений гуртожиток, без повної капітальної реконструкції не може бути безбар'єрним. Перебування людей з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, у закладі повністю виключене (будівля проектувалася без урахування потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення). Для людей з інвалідністю передбачено кнопку виклику з можливістю голосового спілкування.

Бюджетом закладу на 2024 рік передбачено дублювання назви гуртожитку при вході шрифтом Брайля та встановлення візуальних індикаторів проступу на сходах та контрастне маркування прозорих дверей.

Київський міський правобережний центр ВІЛ-інфікованих дітей та молоді.

Назву Центру при вході продубльовано шрифтом Брайля, вхідна група відповідає вимогам ДБН щодо безбар'єрності. На першому поверсі закладу обладнано стаціонарне місце, яке дозволяє надавати людям з інвалідністю необхідні послуги відповідно до їх запиту.

Київський міський лівобережний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді.

Будівлю обладнано зовнішніми пандусами з безпечним нахилом та жорсткою поверхнею. Шляхи руху всередині будівлі доступні для відвідувачів і відповідають встановленим критеріям. Відсутні перешкоди та перепади висоти підлоги. На першому поверсі закладу обладнано стаціонарне місце, яке дозволяє надавати людям з інвалідністю необхідні послуги відповідно до їх запиту.

Міський центр дитини.

Вхідні групи дверей облаштовані відеокамерою та можливістю голосового спілкування з потенційними клієнтами, у тому числі з людьми з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення. Із фахівцями закладу проведено роботу з питань підтримки та надання послуг людям з інвалідністю та маломобільним громадянам, відтак, працівники висловили готовність проводити роботу з виїздом на задалегідь визначене / узгоджене місце, яке забезпечене необхідними засобами та відповідає потребам означених цільових груп. Також заклад має позитивно-ефективну практику проведення діагностики та консультування клієнтів дистанційно, використовуючи засоби відеоконференції, телефоном.

Київський міський центр соціально-психологічної допомоги.

Протягом 2023 року у приміщенні центру розміщено мнемосхеми на 1 та 2 поверсі, встановлені тактильні накладки з гумовими вставками жовтого кольору на перших та останніх сходинках, встановлені інформаційні наліпки зі шрифтом Брайля на перила, відповідно до існуючих стандартів, вхід до санвузла,

місць загального користування та отримання послуг облаштовано табличками з шрифтом Брайля, встановлені металеві пристінні поручні вздовж сходів.

Вхід у приміщення центру облаштовано пандусом та дистанційними кнопками виклику допомоги, інформаційними табличками з шрифтом Брайля, на першому поверсі є кімната та санвузол доступні для людей з інвалідністю, проведено реконструкцію дверних проїмів до місць загального користування та отримання соціальних послуг.

Центр не має спеціаліста з жестової мови для налагодження контакту та ефективного вирішення питань людей з порушеннями слуху чи мовлення, але, за умов звернення громадян з вказаними порушеннями, матиме таку потребу.

В умовах дії воєнного стану виникла потреба в організації заходів з інформаційної, цифрової, економічної, освітньої та суспільно-громадської безбар'єрності.

Київський міський центр сім'ї «Родинний дім».

При проведенні ремонтних робіт у 2023 році були враховані вимоги ДБН щодо забезпечення доступності будівлі центру для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Будівлю обладнано зовнішніми пандусами з безпечним кутом нахилу та жорсткою поверхнею. Шляхи руху всередині будівлі доступні для відвідувачів і відповідають встановленим критеріям. Відсутні перешкоди та перепади висоти підлоги. Спеціаліст жестової мови не передбачений штатним розписом центру.

Існує потреба в організації заходів з інформаційної та цифрової безбар'єрності.

Щодо наявності перекладача жестової мови Служба поінформувала, що такої посади не передбачено штатним розписом, як у Службі, так і в підпорядкованих їй закладах. Протягом 2023 року під час прийому громадян не надходили звернення від громадян з порушеннями слуху чи мовлення.

Водночас, з огляду на важливість цього питання Службою заплановано обговорення та підписання Меморандуму з Українським товариством глухих (УТОГ) для залучення, у разі необхідності, перекладачів жестової мови під час прийому громадян з порушеннями слуху та мовлення.

Також у 2024 році планується проведення низки інформаційно-навчальних заходів для керівників і спеціалістів підпорядкованих Службі закладів щодо роботи з людьми, які мають інвалідність різних нозологій.

Комунальна бюджетна установа «Контактний центр міста Києва» поінформувала, що за номером телефону 1551 оператори КБУ «Контактний центр міста Києва» (далі – Контактний центр) приймають звернення, скарги і пропозиції від мешканців міста.

У період з 01.01.2023 до 31.12.2023 до Контактного центру надійшло 653 звернення з питань соціальної захищеності людей з інвалідністю.

Переважає більшість питань, які порушувалися у зверненнях, стосувалися виділення одноразової адресної матеріальної допомоги людям з інвалідністю, передбаченої міською цільовою програмою «Турбота. Назустріч киянам» на 2022–2024 роки». Також порушувалися питання щодо прискорення

надання людям з інвалідністю гарячого харчування або продуктових наборів, забезпечення підгузками.

Крім цього, порушені питання стосувалися поновлення виплати державних допомог, зокрема, державної соціальної допомоги людям з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, державної допомоги сім'ям з дітьми, зокрема допомоги на дітей одиницями матерям тощо.

Також людей з інвалідністю турбували питання щодо забезпечення допоміжними засобами реабілітації та інші питання.

З метою забезпечення права на звернення людей з порушеннями слуху на офіційній сторінці Контактного центру розміщена текстова інформація та відеоролик щодо порядку реєстрації звернень жестовою мовою за посиланням:

<https://1551.gov.ua/about/Poryadok-reestratsii-zvernennya>

Зокрема, щоб подати звернення до 1551 необхідно звернутися через месенджер у Telegram за номером: (096) 445-06-44 та записати жестовою мовою відео, в якому вказати таке:

1. Прізвище, ім'я та побатькові, місце проживання: назву вулиці, номер будинку, квартири та під'їзду.

2. Пояснити з яким питанням або проблемою звертаєтесь та відправити до Контактного центру відеозапис жестовою мовою.

3. За допомогою перекладачів жестової мови питання буде зареєстровано та направлено на розгляд до відповідних служб.

4. За результатами опрацювання звернення людині з порушенням слуху буде надіслано відповідь, отриману від виконавця і записану жестовою мовою.

VI. II. АНАЛІЗ МОНІТОРИНГУ ДОСТУПНОСТІ ОБ'ЄКТІВ ФІЗИЧНОГО ОТОЧЕННЯ В МІСТІ КИЄВІ

На сьогодні у столиці люди з інвалідністю все ще обмежені у вільному пересуванні містом. У той же час створення архітектурної доступності є надважливим фактором включення цих людей у життя суспільства, забезпечення їх права на отримання медичних, соціальних та інших послуг.

З метою моніторингу додержання прав і законних інтересів осіб з інвалідністю Уповноваженою проведено аналіз доступності об'єктів фізичного оточення в місті Києві.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 537 затверджено Порядок проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 4 Порядку суб'єктами, які проводять обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю, є:

структурні підрозділи з питань містобудування та архітектури обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

структурні підрозділи з питань містобудування та архітектури райдержадміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення,

районних в місті (у разі їх утворення) рад, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад територіальних громад;

власники (балансоутримувачі), орендарі або інші управителі об'єктів, які несуть відповідальність за їх експлуатацію.

Згідно з пунктами 5, 6 Порядку обстеження та оцінка ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю проводяться управителями об'єктів. До участі в оцінці ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю можуть залучатися представники громадських об'єднань осіб з інвалідністю.

Інформація про обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю подана управителями об'єктів, розміщується на офіційних вебсайтах місцевих органів з питань містобудування та архітектури.

Уповноваженою розглянуто результати моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю в місті Києві за 2021 та 2022 роки, зокрема:

1) інформацію управителів об'єктів (Додаток 1 до Порядку), що була ними подана до місцевих органів з питань містобудування та архітектури;

2) інформацію про результати проведення оцінки місцевими органами з питань містобудування та архітектури (Додаток 2 до Порядку), що була подана до Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент);

3) інформацію про результати проведення оцінки Департаментом (Додаток 3 до Порядку), що була подана до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

За результатами аналізу моніторингу встановлено низку помилок, які були допущені суб'єктами, що проводили обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю (далі – оцінка).

Щодо інформації управителів об'єктів (Додаток 1 до Порядку).

Аналіз інформації від управителів об'єктів, яка була подана до місцевих органів з питань містобудування та архітектури, свідчить про те, що вона не відповідає вимогам Порядку, зокрема в розділі «Підсумки» Додатка 1 відсутня інформація про ступінь безбар'єрності об'єкта (безбар'єрний / частково безбар'єрний / бар'єрний) або зазначено інформацію за не встановленою формою.

Невідповідність вимогам Порядку інформації управителів об'єктів у Додатку 1 складає:

Шевченківський район: 77 об'єктів зі 177;

Голосіївський район: 56 об'єктів зі 125;

Оболонський район: 48 об'єктів зі 107;

Святошинський район: 42 об'єкти з 90;

Солом'янський район: 34 об'єкти з 90;

Печерський район: 5 об'єктів із 17;

Подільський район: 4 об'єкти з 38;
 Деснянський район: 3 об'єкти зі 148;
 Дарницький район: 2 об'єкти із 42.

Зазначене, в свою чергу, призвело до неналежного збору та узагальнення інформації про проведення оцінки, поданої управителями об'єктів при формуванні місцевими органами з питань містобудування та архітектури Додатка 2, що свідчить про недостатній рівень контролю зі сторони місцевих органів з питань містобудування та архітектури і Департаменту та вжиття заходів щодо усунення відповідних порушень.

Для врегулювання порушеного питання місцевим органам з питань містобудування та архітектури Уповноваженою було рекомендовано забезпечити контроль за інформацією, що подається управителями об'єктів у частині збору інформації у відповідності з нормами Порядку.

Щодо інформації місцевих органів з питань містобудування та архітектури (Додаток 2).

Враховуючи порушення, допущені управителями об'єктів при формуванні Додатка 1 встановити достовірність інформації, поданої місцевими органами з питань містобудування та архітектури в Додатку 2, неможливо.

Крім того, аналіз інформації про результати проведення місцевими органами з питань містобудування та архітектури оцінки (Додаток 2) свідчить про її невідповідність законодавчим вимогам (наприклад, не відповідає формі встановленій Порядком: не заповнені окремі поля, рядки тощо).

Зазначене, у свою чергу, також призвело до неналежного збору та узагальнення інформації щодо оцінки об'єктів фізичного оточення, поданої місцевими органами з питань містобудування та архітектури при формуванні Департаментом Додатка 3, що свідчить про недостатній рівень контролю та вжиття заходів щодо усунення відповідних порушень.

Щодо інформації Департаменту (Додаток 3).

Враховуючи все вищезазначене та порушення, допущені управителями об'єктів та місцевими органами з питань містобудування та архітектури, при формуванні Додатків 1 та 2 відповідно, встановити достовірність інформації, поданої Департаментом у Додатку 3, неможливо.

Також Департаментом у Додатку 3, що подавався до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури, допущено помилки стосовно відповідності його форми Порядку, зокрема, в інформації, поданій за 2022 рік, щодо оцінки у відсоткових показниках.

Зазначене свідчить про формальний підхід до проведення моніторингу та недостатній контроль за його проведенням як місцевими органами з питань містобудування та архітектури, так і Департаментом.

Варто зазначити, що у 2021 році Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури за сумарною оцінкою обласних, Київської міської державних адміністрацій за ступенем безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю, визначеної за 12 показниками, місту

Києву було встановлено 19 місце в рейтингу (з 25), що негативно впливає на імідж міста, як столиці України.

З метою проведення належного моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення відповідно до Порядку Уповноваженою було організовано та проведено 2 наради у травні та вересні 2022 року з керівництвом Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та надано **рекомендації** за результатами аналізу інформації моніторингу за 2021–2022 роки:

забезпечити дотримання суб'єктами моніторингу встановленої форми додатків до Порядку та заповнення всіх необхідних полів інформацією за результатами огляду об'єктів;

забезпечити збір належної інформації від управителів та місцевих органів з питань містобудування та архітектури, а також її аналіз;

забезпечити надання Департаментом містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) роз'яснень щодо норм Порядку та проведення роботи з місцевими органами з питань містобудування та архітектури щодо дотримання вимог Порядку при проведенні моніторингу.

Також у червні 2023 року Уповноваженою проводився аналіз роботи районних комітетів доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури.

З метою аналізу ефективності діяльності районних комітетів доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури (далі – районні комітети доступності) Уповноваженою було надіслано запит до районних державних адміністрацій міста Києва стосовно надання інформації щодо створення районних комітетів доступності, затвердження їх складу та положень, а також результатів їх діяльності, зокрема, узагальнену інформацію за 2021–2023 роки, передбачену пунктом 7 розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 11.02.2010 № 61 «Про деякі питання створення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями».

Проте, районними державними адміністраціями було надано лише інформацію про створення комітетів доступності, затвердження їх складу та положень.

Інформація щодо результатів діяльності районних комітетів доступності за 2021–2023 роки надана не була, що не дало можливості проаналізувати ефективність їх роботи.

У зв'язку із зазначеним Уповноваженою було надано **рекомендації** районним державним адміністраціям активізувати роботу районних комітетів доступності, зокрема:

забезпечити участь комітетів доступності на всіх етапах робіт з нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів

фізичного оточення в частині дотримання державних будівельних норм щодо доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

затвердити річні плани роботи комітетів доступності, відновити звітування про результати їхньої діяльності.

Крім цього, з метою аналізу роботи районних комітетів доступності Уповноваженим було повторно надіслано запити у грудні 2023 року до районних державних адміністрацій стосовно надання інформації щодо результатів їх діяльності.

За результатами аналізу наданої інформації станом на кінець 2023 року можна зробити висновок, що більшість районних комітетів доступності активізували свою роботу, що безумовно сприяє ефективнішій роботі районних державних адміністрацій по створенню доступного середовища.

Уповноваженою було здійснено огляд стану доступності для осіб з інвалідністю з порушеннями зору вулично-дорожньої мережі різних районів міста Києва, за результатами якого було встановлено низку порушень та виявлено велику кількість перешкод на шляху руху людей з порушеннями зору, які створюють потенційну загрозу для їхнього здоров'я та життя.

У зв'язку з цим Уповноважена звернулася до районних в місті Києві державних адміністрацій (далі – РДА) щодо необхідності регулярного моніторингу діяльності суб'єктів господарювання, які створюють перешкоди на шляхах руху та усунення таких перешкод.

У свою чергу РДА було поінформовано про вжиття заходів щодо здійснення контролю відповідними структурними підрозділами РДА за станом об'єктів благоустрою та недопущення створення перешкод суб'єктами господарювання на шляхах руху людей з інвалідністю.

VII. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Протягом останніх років відбуваються позитивні зміни у ставленні влади та суспільства до громадян з інвалідністю. Принципи створення рівних можливостей поступово упроваджуються в усі нормативно-правові акти органів місцевої влади (міські цільові програми, розпорядження, накази тощо), що свідчить про намагання Київської міської ради побудувати системну роботу у сфері захисту прав та інтересів людей з інвалідністю.

Водночас, численні звернення киян з інвалідністю, які надходять на адресу Уповноваженої, свідчать про те, що у сфері забезпечення, захисту та дотримання прав людей з інвалідністю все ще багато проблем, які потребують вирішення.

Одна із найактуальніших проблем – це створення у столиці безбар'єрного простору для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Статтею 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю передбачено, що особи з інвалідністю повинні мати можливість вести незалежний спосіб життя й усебічно брати участь у всіх його аспектах, тому держави-учасниці Конвенції зобов'язані вживати належних заходів для забезпечення людям з інвалідністю доступу нарівні з іншими до фізичного оточення. Ці заходи повинні включати

виявлення й усунення перепон і бар'єрів, що перешкоджають доступності, а також поширюватися на будинки, дороги, транспорт й інші внутрішні та зовнішні об'єкти, зокрема школи, житлові будинки, медичні установи та робочі місця тощо.

В умовах сьогодення внаслідок російської агресії проти України стрімко збільшується кількість людей з інвалідністю, з фронту повертаються військові з різними функціональними порушеннями внаслідок війни, зокрема, ті, що втратили кінцівки. Тому сьогодні одним із першочергових напрямів діяльності органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади міста Києва має бути створення безперешкодного та доступного середовища рівних можливостей для людей з інвалідністю для їх інтеграції в усі сфери суспільного життя. При цьому, питання створення доступного середовища потребує комплексного підходу.

Із урахуванням викладеного підготовлено рекомендації органам влади, які спрямовані на вирішення актуальних питань захисту прав людей з інвалідністю.

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Київській міській раді

при коригуванні Бюджету міста Києва на 2024 рік передбачити збільшення фінансування видатків на створення доступного та безперешкодного простору в усіх сферах, які дають кожній людині можливість:

отримати безперешкодний доступ до об'єктів фізичного оточення;

отримувати інформацію в найзручніший спосіб;

отримати спрощений доступ до цифровізованих та аналогових державних та соціальних послуг;

отримати рівні умови участі в усіх сферах життя суспільства;

отримати умови та рівні можливості для занять фізичною культурою та спортом;

отримати рівні умови та можливості для культурного (мистецького) та/або креативного вираження, провадження культурної діяльності;

доступу до культурних послуг, культурних цінностей, культурної спадщини та інформації про них;

брати участь у політичних процесах та громадській діяльності;

отримати рівні можливості та вільний доступ до освіти;

отримати рівні умови та можливості у сфері зайнятості, а також заняття підприємництвом.

забезпечити внесення змін до «Правил благоустрою міста Києва», затверджених рішенням Київської міської ради від 25 грудня 2008 року № 1051/1051 щодо урахування потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на території міста Києва.

Постійній комісії Київської міської ради з питань житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу

забезпечити постійний контроль за виконанням районними в місті Києві державними адміністраціями у 2024 році заходу «Облаштування житлових будинків пандусами для маломобільних груп населення», передбаченого Комплексною цільовою програмою підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради від 27 травня 2021 року № 1241/1282.

Секретаріату Київської міської ради

доопрацювати вебсайт Київської міської ради відповідно до вимог доступності для користувачів з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також з різними комбінаціями порушень;

вжити заходів щодо забезпечення безперешкодного доступу до сесійної зали для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Київській міській військовій адміністрації, виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації)

підвищити рівень обізнаності працівників із базовими термінами, які застосовуються у сфері соціального захисту прав людей з інвалідністю («дитина з інвалідністю», «особа з інвалідністю», «особа з інвалідністю внаслідок війни», «особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями» тощо) та не допускати в діловому спілкуванні (усному та письмовому) використання некоректних термінів, або термінів, які містять дискримінаційну складову;

вжити невідкладних заходів щодо забезпечення доступності максимальної кількості укриттів для людей з інвалідністю;

вжити всіх можливих заходів щодо приведення до стану доступності для людей з інвалідністю та безперешкодного доступу максимальної кількості об'єктів інфраструктури міста Києва, у першу чергу місця постійного відвідування, зокрема, районні управління соціального захисту населення, центри надання соціальних послуг, інклюзивно-ресурсні центри, заклади охорони здоров'я, територіальні центри соціального обслуговування, реабілітаційні центри, санаторно-курортні заклади, а також маршрути слідування до них;

при плануванні робіт з капітального ремонту об'єктів застосовувати комплексний підхід, при якому роботи з приведення тих чи інших об'єктів фізичного оточення до стану доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення будуть ефективними в повній мірі лише за умови, якщо прилеглі до них пішохідні шляхи також будуть безбар'єрними та доступними, що у свою чергу потребує міжвідомчої співпраці на етапі

планування робіт між відповідними структурними підрозділами виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районними в місті Києві державними адміністраціями та балансоутримувачами;

вжити заходи щодо затвердження Порядку компенсаційних виплат власникам автостоянок вартості послуг зі зберігання транспортних засобів водіїв та організацій, що надані безкоштовно в місті Києві;

вжити заходи для забезпечення онлайн-доступності цифрових публічних сервісів, зокрема вебсайтів структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

опрацювати питання щодо внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 31.01.2024 № 89 «Про надання щомісячної адресної матеріальної допомоги дітям-сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2024 році» у частині надання щомісячної адресної матеріальної допомоги особам з інвалідністю III групи у зв'язку з порушеннями слуху;

вжити заходів щодо реалізації в місті Києві соціальної послуги з супроводу дітей під час інклюзивного навчання;

вжити заходів щодо запровадження в місті Києві соціальної послуги з перевезення людей з інвалідністю з числа постійно лежачих;

тримати на постійному контролі питання своєчасного забезпечення засобами особистої гігієни (підгузками) та гарячим харчуванням окремих категорій киян, що надається в межах заходів передбачених міською цільовою програмою «Турбота на зустріч Киянам» на 2022–2024 роки.

Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

опрацювати питання створення в комунальних закладах охорони здоров'я стаціонарних відділень для лікування пролежнів у спинальних хворих;

вжити заходів щодо забезпечення облаштування засобами безперешкодного доступу до будівель і приміщень (насамперед вхідних груп та санітарно-гігієнічних приміщень, зокрема душових кімнат) комунальних закладів охорони здоров'я міста Києва з урахуванням потреб людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

З метою проведення належного моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 537 «Про затвердження Порядку проведення

моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю» забезпечувати:

постійний контроль за дотриманням суб'єктами моніторингу встановленої форми додатків до Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю та заповнення усіх необхідних полів інформацією за результатами огляду об'єктів;

збір належної інформації від управителів та структурних підрозділів з питань містобудування районних в місті Києві державних адміністрацій, а також її аналіз;

надання роз'яснень та консультацій структурним підрозділам з питань містобудування районних в місті Києві державних адміністрацій щодо виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 537 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю» та дотримання встановлених вимог при проведенні моніторингу.

Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

З метою покращення доступності до отримання послуг з перевезення наземним та електротранспортом для людей з інвалідністю:

забезпечити постійний контроль за дотриманням водіями громадського транспорту при здійсненні перевезення:

посадки та висадки пасажирів виключно в межах зупинкового майданчика зупинки громадського транспорту та впритул до посадкового майданчика;

увімкнення звукових інформаторів номера і кінцевих зупинок маршруту, внутрішніх текстових та звукових систем для оголошення зупинок;

недопущення порушення прав на пільговий проїзд для людей з інвалідністю;

перевірки перед виїздом на маршрут справності відкидних апарелів;

забезпечити щоквартальне навчання водіїв рухомого складу міського пасажирського транспорту навичкам надання допомоги пасажирам, які використовують для пересування крісла колісні, та особам з порушеннями зору або слуху;

продовжити роботу з облаштування світлофорних об'єктів міста Києва звуковим оповіщенням;

вжити заходів щодо максимального улаштування пониження бордюрного каменю тротуарів пішохідних шляхів до нульового рівня в місцях сполучення з проїзною частиною вулиць та доріг.

Департаменту інформаційно-комунікаційних технологій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

забезпечити розробку та функціонування програмного модуля «Інформаційна база об'єктів соціальної сфери та безбар'єрних маршрутів в місті Києві» та інформаційного шару «Мапа доступності міста Києва» інформаційно-аналітичної системи «Управління майновим комплексом територіальної громади міста Києва»;

забезпечити публікацію інформації на офіційному вебсайті Київради та Київської міської державної адміністрації у форматі легкого читання та простою мовою, зокрема, її доступності для киян з інтелектуальними порушеннями.

Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

забезпечити під час телевізійного мовлення Комунального підприємства Київської міської ради «Телекомпанія Київ» розмір зображення перекладача жестової мови достатнім для розпізнавання рухів його тіла і виразів обличчя на звичайній / нормальній відстані від екрану (зображення перекладача жестової мови у спокійному стані має займати 1/6 частину кадру для задоволення цієї вимоги);

збільшити обсяг добового телевізійного мовлення Комунального підприємства Київської міської ради «Телекомпанія Київ» із перекладом жестовою мовою;

забезпечити здійснення просвітницької кампанії (соціальної реклами) щодо інформування про людей з інвалідністю (недопущення їх дискримінації, встановлених пільг та гарантій) під час телевізійного мовлення Комунального підприємства Київської міської ради «Телекомпанія Київ».

Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

під час здійснення контролю за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту забезпечити участь фахівців з питань доступності з метою обстеження стану доступності укриттів для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районним в місті Києві державним адміністраціям

вжити заходів щодо недопущення погіршення доступності ліфтів для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення при реконструкції

та модернізації ліфтів у багатоквартирних житлових будинках на виконання Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради від 27 травня 2021 року № 1241/1282;

вжити заходів щодо забезпечення безбар'єрності секторів для почесних поховань, відведених на міських кладовищах, для безбар'єрного доступу маломобільних груп населення до намогильних споруд.

Районним в місті Києві державним адміністраціям

забезпечити у 2024 році стовідсоткове виконання заходу «Облаштування житлових будинків пандусами для маломобільних груп населення», передбаченого Комплексною цільовою програмою підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2021–2025 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради від 27 травня 2021 року № 1241/1282;

для забезпечення доступності вулично-пішохідної мережі для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення планувати роботи з пониження бортового каменю, облаштування попереджувальної, направляючої та інформаційної тактильної навігації, усунення перешкод на шляхах руху, асфальтування прибудинкових територій житлових будинків і внутрішньоквартальних проїздів;

забезпечити контроль за дотриманням підрядними організаціями при здійсненні робіт з капітальних та поточних ремонтів об'єктів житлово-комунальної інфраструктури та закладів освіти, культури і спорту, державних будівельних норм щодо доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на всіх етапах робіт, у тому числі при затвердженні проектно-кошторисної документації (ДБН 2.2.40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», ДБН 2.3.5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів», ГБН В.2.3-37641918-555:2016 «Автомобільні дороги транспортні розв'язки в одному рівні проектування», ДСТУ Б ІБО 21542:2013 «Будинки і споруди доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища», ДСТУ ISO 23599:2017 «Вироби для надання допомоги сліпим і людям зі слабким зором. Тактильні індикатори пішохідної зони (ISO 23599:2012, IDT)»);

не допускати підписання актів виконаних робіт з капітального ремонту асфальтового покриття прибудинкових територій та внутрішньоквартальних проїздів при недотриманні підрядними організаціями державних будівельних норм в частині пониження бордюрного каменю (ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»);

здійснювати регулярний моніторинг діяльності суб'єктів господарювання на предмет створення ними перешкод на тактильній плитці (тактильних смугах),

розміщених на вулично-дорожній мережі, а також перед пандусами вхідних груп та вживати заходи для усунення таких перешкод;

вжити заходи для забезпечення онлайн-доступності цифрових публічних сервісів, зокрема веб-сайтів районних у місті Києві державних адміністрацій.

Додаток

Уповноваженою розроблено проєкти рішень Київської міської ради:

1) «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття Верховною Радою України законопроектів про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо безпеки дорожнього руху)» від 18.05.2023 № 6323/6364;

2) «Про внесення змін до Регламенту Київської міської ради (щодо повноважень Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю)» від 20.04.2023 № 6304/6345;

3) «Про внесення змін до Положення про Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю» від 20.04.2023 № 6305/6346.

Уповноваженою надано пропозиції до проєктів рішень Київської міської ради:

1) «Про затвердження міської цільової програми «Київ – місто рівних можливостей» на 2022-2024 роки від 17.02.2022 № 4347/4388;

2) «Про вжиття заходів щодо створення безпечних захисних конструкцій в межах зупинок наземного громадського транспорту в місті Києві в умовах дії особливих правових режимів» від 05.08.2022 № 08/231-975/ПР;

3) «Про затвердження комплексної міської цільової програми «Цифровий Київ» від 13.11.2023 № 08/231-1430/ПР;

4) «Про затвердження Міської цільової програми розвитку транспортної інфраструктури міста Києва на 2023-2025 роки» від 23.11.2023 № 08/231-1465/ПР;

5) «Про затвердження комплексної міської цільової програми «Освіта Києва 2024-2025 роки» від 15.08.2023 № 08/231-975/ПР;

6) «Про зміну типу та найменування загальноосвітнього навчального закладу II-III ступенів «Вечірня (змінна) спеціальна школа № 27» м. Києва» від 25.07.2023 № 08/231-912/ПР.

Уповноваженою надано пропозиції до проєктів розпорядження Київського міського голови

1) «Про затвердження Плану заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року у м. Києві».

Уповноваженою надано пропозиції до проєктів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, що стосуються прав осіб з інвалідністю:

1) проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо етапів реформування системи проведення медико-соціальної експертизи в Україні»;

2) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення соціальними послугами з догляду та медичною допомогою потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які їх потребують»;

3) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2012 року № 321» (пропозиції надано двічі);

4) проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку функціонування кабінетів асистивних технологій».

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО